

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ЗА 2023 Г.

Списък на използваните съкращения

АДСИЦ - акционерно дружество със специална инвестиционна цел
АИФ - алтернативен инвестиционен фонд
АУАН - акт за установяване на административни нарушения
АУПДВ - акт за установени публични държавни вземания
БАДДПО - Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване
ГФ - Гаранционен фонд
ДФФ - доброволен пенсионен фонд
ДФФПС - доброволен пенсионен фонд по професионални схеми
ДФ - договорен фонд
ДЦК - държавни ценни книжа
ЕК - Европейска комисия
ЕО - Европейска общност
ЕП - Европейски парламент
ЕС - Европейски съюз
ЗВПКИИП - Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници
ЗДКИСДПКИ - Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране
ЗДСИЦДС - Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация
ЗКФН - Закон за Комисията за финансов надзор
ЗМИП - Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ - Закон за мерките срещу финансиране на тероризма
ЗПЗФИ - Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗПМПЗФИ - Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗППЦК - Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФИ - Закон за пазарите на финансови инструменти
ИД - инвестиционно дружество
ИП - инвестиционен посредник
КЗ - Кодекс за застраховането
КИС - колективни инвестиционни схеми
КСО - Кодекс за социално осигуряване
КФН, Комисията - Комисия за финансов надзор
НП - наказателно постановление
ПАМ - принудителна административна мярка
ПД - публично дружество
ПКИПЦК - предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа
ПОД - пенсионноосигурително дружество
ППФ - професионален пенсионен фонд
УД - управляващо дружество
УПФ - универсален пенсионен фонд
ФДДПО - фонд за допълнително доброволен пенсионно осигуряване
ФДЗПО - фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване
ФДПО - фонд за допълнително пенсионно осигуряване
ФИПП - фонд за изплащане на пожизнени пенсии
ФРП - фонд за разсрочено плащане
ФИП - фондове за извършване на плащания
ЦД - Централен депозитар
ЕОЦКП - Европейски орган за ценни книжа и пазари
ЕОЗППО - Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
ЕВА - Европейски банков орган
ESFS - Европейска система за финансов надзор
ESRB - Европейски съвет за системен риск
ПМС - Постановление на Министерския съвет
ПУДКФННА - Правилник за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация
ПРБ - Първостепенен разпоредител с бюджет
ФПИП - Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници

Съдържание:

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
а) Отчет на приходите по бюджета на КФН	5
б) Отчет на разходите по бюджета на КФН	6
Финансиране на консолидираните разходи	9
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ	9
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	11
4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	12
а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.	12
б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област	30
в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период	31
5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	35
а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели	37
б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане	37
в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)	39
г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности	79
д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“	79
е) Отговорност за изпълнение на програмата	80

Въведение

Комисията за финансов надзор (Комисията) е независим регулаторен орган, призван да поддържа стабилност и прозрачност на небанковата финансова система в България и да служи на обществения интерес като подобрява начина на функциониране на небанковия финансов сектор и поведението на участниците в него, в услуга на потребителите, бизнеса, икономиката и обществото като цяло.

Съгласно т. 35 на Приложение № 1 към чл. 1 от ПМС № 108 от 2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г., програмният формат на бюджет на КФН за 2023 г. е структуриран във **функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“** и **бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“**.

Структурата на отчета е съобразена с примерната структура, съгласно Указанията на министъра на финансите (БЮ № 3 от 24.07.2023 г.) за формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет. Отчетът съдържа информация за 2023 г. за степента на изпълнение на заложените цели във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“, както и за изпълнението на бюджетната програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, в т.ч. за предоставяните продукти/услуги, измерени чрез показателите за изпълнение. Включена е информация за разходите, извършени по програмата и за приходите, отчетени по бюджета на Комисията. Отчетът на разходите по програми съответства на тримесечната информация за разходите по бюджетни програми към 31.12.2023 г., представена на основание чл. 33, ал.1 от ПМС № 108 от 2023 г. и съгласно Указанията на министъра на финансите (БЮ № 2 от 07.04.2023 г.) за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на КФН

Приходната част на бюджета на Комисията се формира основно от неданъчни приходи от такси, съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗКФН, глоби и имуществени санкции и наказателни лихви. Постъпленията от наложени глоби и имуществени санкции постъпват по бюджета на Комисията, но съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗКФН се отчитат като вноска в Централния бюджет.

Към 31.12.2023 г. отчетените приходи по бюджета на Комисията са в размер на 22 562 173 лв. Изпълнението спрямо годишния план е 105,53 %. Приходите са разпределени, както следва:

- „Приходи и доходи от собственост“ – в размер на 6 176 лв. във връзка с продажба на стопански инвентар;
- „Държавни такси“ – в размер на 18 764 982 лв. от постъпили такси съгласно Тарифа, определена в приложение към ЗКФН, като са отразени и приходи от такси на основание постъпили разпореждания за събрани суми от Национална агенция за приходите (НАП) - 27 676 лв. Най-голям относителен дял (95,04 %) в отчетените такси има годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор – 17 833 790 лв. Получените такси за издаване на лицензи и разрешения за извършване на дейност и други разрешения и одобрения, общо са в размер на 931 192 лв.;
- „Глоби, санкции и наказателни лихви“ – в размер на 4 471 534 лв. от постъпили приходи от глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления (НП) и постановления по чл. 287 от АПК, лихви за просрочие на неплатените в законоустановения срок годишни такси за общ финансов надзор и НП, неустойка по договор. Отразени са и събрани суми от НАП (716 209 лв.). на основание постъпили справки и разпореждания;
- „Други неданъчни приходи“ в размер на „минус“ 680 519 лв., които представляват: възстановени юрисконсултски възнаграждения, отразени със знак „плюс“ 56 298 лв.; получено застрахователно обезщетение отразено със знак „плюс“ 1 053 лв.; приходи от продажба на материални запаси отразени със знак „плюс“ 6 215 лв.; събраните от НАП публични вземания на Комисията със знак „минус“ 743 885 лв. и отрицателна курсова разлика със знак „минус“ 200 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета на КФН към 31.12.2023 г.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	21 380 000	21 380 000	22 562 173
<i>Данъчни приходи</i>			
Неданъчни приходи	21 380 000	21 380 000	22 562 173
Приходи и доходи от собственост			6 176
Държавни такси	18 380 000	18 380 000	18 764 982
Глоби, санкции и наказателни лихви	3 000 000	3 000 000	4 471 534
Други			- 680 519
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

б) Отчет на разходите по бюджета на КФН

Комисията за финансов надзор няма администрирани разходи, а отчетените към 31.12.2023 г. ведомствени разходи по бюджета на Комисията са в размер на 21 763 182 лв., което представлява 99,56 % изпълнение спрямо годишния план.

Разходите по функционални области и бюджетни програми са, както следва:

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на КФН по функционални области и бюджетни програми

Класифи- кационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
4700.00.00	Общо разходи по бюджета на КФН	21 859 200	21 859 200	21 763 182
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	21 859 200	21 859 200	21 763 182
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	21 859 200	21 859 200	21 763 182

Отчетените разходи по бюджета на Комисията са разпределени, както следва:

- разходи за персонал по трудови правоотношения – 15 559 779 лв., включват изплатените брутни възнаграждения на членовете и служителите от

администрацията на Комисията, възнагражденията на нещатни служители, наети по трудово правоотношение по Постановление № 66 на Министерския съвет за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации от 1999 г., изплатените суми от СБКО с характер на възнаграждение, обезщетенията на служителите по Кодекса на труда, обезщетенията по чл. 40, ал. 5 от КСО, както и разходите за задължителни осигурителни вноски от работодател;

- разходи за издръжка – 5 769 881 лв. В разходите за издръжка е включена сума в размер на 2 143 679 лв. за текуща издръжка на Комисията, включваща охрана, почистване, поддържане и ел. енергия за административната сграда на Комисията, телекомуникационни и пощенски услуги, поддръжка на софтуерни продукти и хардуер, застраховки, канцеларски материали, консумативи и други доставки, квалификация и преквалификация на персонала, преводчески услуги, командировки в страната и в чужбина, както и други услуги, свързани с дейността на Комисията. Включени са и разходите за заплащане на държавни и общински данъци и такси в размер на 40 938 лв., както и разходите за годишен членски внос в размер на 3 585 264 лв. във връзка с участието на Комисията за финансов надзор в Европейския орган за ценни книжа и пазари, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Международната организация на комисиите по ценни книжа, Международната организация на пенсионните надзори и Международната асоциация на застрахователните надзорни институции.
- капиталови разходи – 433 522 лв. за придобиване на лицензи, програмни продукти и разширяване на дисков масив за съхранение на данни

Към 31.12.2023 г. са отчетени общо 1 021 746 лв. за разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии, от които 589 904 лв. текущи и 431 842 лв. капиталови разходи. Извършените разходи са за поддръжка на софтуер, поддръжка и ремонт на хардуер, абонамент за информационни системи, придобиване на програмни продукти и лицензи и хардуерно оборудване.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4700.00.00	Общо разходи									
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	25 347 164	21 763 182	3 583 982	25 347 164	21 763 182	3 583 982	0	0	0
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	25 347 164	21 763 182	3 583 982	25 347 164	21 763 182	3 583 982	0	0	0

Комисията за финансов надзор има сключен договор за изпълнение на проект BG05SFOP001-1.011-0001 за изграждане на Единна информационна система (ЕИС), осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Към 31.12.2023 г. отчетените разходи по сметки за средства от ЕС са в размер на 3 583 982 лв. От тях 3 306 247 лв. са капиталови разходи и са свързани с плащания за изграждането на Единната информационна система на Комисията и доставка на лицензи, необходими за обезпечаване на ефективността, сигурността и защитата на данните в ЕИС. Текущите разходи в размер на 177 459 лв. са за проведено обучение за работа с ЕИС, комуникационни и други материали и външни услуги свързани с осигуряване публичност на проекта. Изплатени са и средства в размер на 100 276 лв. за възнаграждения за работа по проекта.

Финансиране на консолидираните разходи

Финансирането на разходите по бюджетната програма е както следва:

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	21 859 200	21 859 200	25 347 164
Общо финансиране:	21 859 200	21 859 200	25 347 164
От бюджета на ПРБ	21 859 200	21 859 200	21 763 182
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			3 583 982
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и наДФЗ)			3 583 982
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. са извършени промени по бюджета на КФН, както следва:

1. На основание чл. 110, ал. 3 и 10 от ЗПФ, във връзка с чл. 77, ал. 5, т. 2 и ал. 6 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и Решение на Общото събрание на служителите на Комисията за разходване на средствата за социално-битово и културно обслужване (СБКО) на 04.12.2023 г. са намалени разходите по показател „Издържка и други текущи разходи“ и са увеличени разходите по показател „Персонал“ с 263 000 лв. Със същата

сума са намалени показателите „Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г.“ и „Максимален размер на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2023 г.“

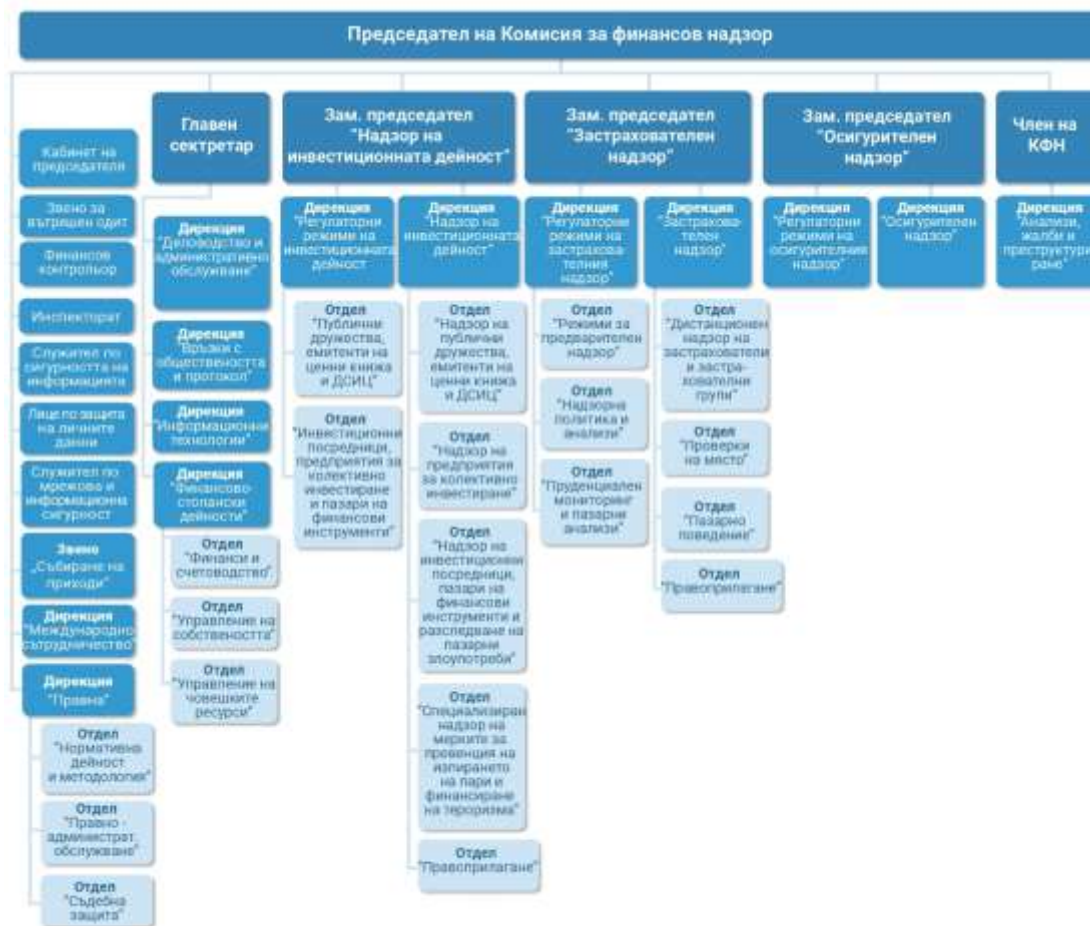
2. На основание чл. 3, ал 1, т. 3 от Задължителните разпореждания за предварително съгласуване на разходите на административните органи в областта на електронното управление и използваните от тях информационни и комуникационни технологии министърът на електронното управление е съгласувал промяна на 28.12.2023 г. на утвърдените цели и текущи разходи в областта на електронното управление, с която са намалени текущите разходи с 246 300 лв.

3. На основание чл. 20 от Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в Комисията са извършени две вътрешно компенсирани промени, които не променят показателите по бюджета на Комисията по смисъла на Закона за публичните финанси, както следва :

- в рамките на показатели „Персонал“ и „Капиталови разходи“ на 03.10.2023 г.
- в рамките на показатели „Персонал“ и „Издържка и други текущи разходи“ на 28.12.2023 г.

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Организационната структура на Комисията за финансов надзор е представена в следната форма:

4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.

За реализацията на **Приоритет 1 - Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 1.1 Координация и хармонизиране на националното законодателство с европейското в областта на финансовите пазари

Развитието на капиталовите пазари е основен приоритет както на европейско, така и на национално ниво. За да се постигне единен европейски капиталов пазар, е необходимо националните пазари също да се развиват. Предложените, през 2023 г., изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба, по отношение на инвестиционната дейност, застрахователния и осигурителния пазар целят по-задълбочено интегриране на българския пазар в капиталовите пазари на ЕС.

Регулярно се извършва преглед на публикувани в Официален вестник на ЕС актове на ЕС и се формира становище от гледна точка на относимостта им към допълнителното пенсионно осигуряване и необходимостта от извършване на промени в нормативната уредба във връзка с това. Във връзка с това през 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ е изготвено становище, с което са анализирани изискванията за оперативна устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 и Директива (ЕС) 2022/2556 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор, от гл. т. регламентацията на допълнителното пенсионно осигуряване.

Оперативна цел 1.2 Съобразяване на националните регулации със спецификите на българския финансов пазар с оглед стимулиране на неговото развитие

През цялата 2023 г. Комисията за финансов надзор инициира промени в регулаторната рамка и работи по усъвършенстване на надзорната дейност съобразно най-добрите световни стандарти при отчитане на особеностите на националния пазар с акцент развиване на добрите бизнес практики при спазване на принципите за равнопоставеност, пропорционалност и безпристрастност.

Оперативна цел 1.3. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест

В тясно сътрудничество с органите на изпълнителната власт и във връзка с прилагането на действащата регулаторна рамка Комисията за финансов надзор участва в изготвянето на предложения за промени на нормативната уредба с цел премахване на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари.

С измененията в ЗППЦК (обн., ДВ, бр. 65 от 28.07.2023 г.) се постигат промени в националното законодателство, като се облекчават условията за провеждане на общо събрание на акционерите на дружества със седалище в Република България, чиито акции са допуснати до търговия на многостранна система за търговия, вписана в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 1 от ЗКФН, както за самите дружества, така и за техните акционери, включително такива, които не са установени в страната, т.е. ще е налице намаляване на административната тежест. Адаптирането на правната уредба ще се отрази благоприятно на възможността за развитие на многостранните системи за търговия и на пазара за растеж като цяло, с оглед на създаването на адекватни условия за упражняване на правата на акционерите, които ще бъдат в синхрон и с облекчените условия за допускането до търговия на такива платформи.

Премахването на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари е цел и на извършените изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове, приети от Комисията през отчетния период.

С измененията в ЗПФИ се постигат промени в националното законодателство, които произтичат от Регламент (ЕС) 2022/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 година относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС (Регламент (ЕС) 2022/858). Въвеждането на мерките по прилагането на Регламент (ЕС) 2022/858 цели действащата към момента правна уредба да бъде развита и адаптирана към приетото европейско законодателство. Конкретната цел, която следва да бъде постигната, е създаването на условия за прилагането на хармонизираната европейска правна рамка, въвеждаща пилотния проект по Регламент (ЕС) 2022/858.

Оперативна цел 1.4. Предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за регулаторната дейност на Комисията

С цел своевременно информиране на заинтересованите лица и на обществеността, следвайки принципите за прозрачност, предвидимост и последователност при формиране на регулаторна рамка на институционалната страница на Комисията са публикувани предложенията и мотивите относно приеманите промени¹, както и информация с фокус, правопораждащи права и задължения, цели и въздействия на промените.

За реализацията на **Приоритет 2 - Осъществяване на ефективен риск базиран надзор върху небанковия финансов сектор и поддържане на стабилни финансови пазари** Комисията залага следните оперативни цели:

¹ Проектите на наредби и мотивите към тях, както и справките за отразяване на становищата, предложенията и възраженията, получени в хода на обществените консултации, са оповестени на интернет страницата на Комисията в рубрика „Нормативна уредба“, подсекция „Обществени консултации“.

Оперативна цел 2.1. Съобразяване на надзорната дейност с относимите единни политики и стандарти

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочената оперативна цел. В съответствие с приетите наръчници за прилагане на надзор, основан на риска, периодично се извършва комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели, въз основа на която се определя рисковия профил на поднадзорните лица. При извършване на периодичния преглед на утвърдените наръчници и установяване на необходимост се извършват съответните промени в тях.

Оперативна цел 2.2. Ранна идентификация, анализ и оценка на рисковете, свързани с дейността на поднадзорните лица

На 31.03.2023 г. със заповед на председателя е утвърден Общ наръчник за рисков базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма, основан на „Единна методология на специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“, Държавна агенция „Национална сигурност“ и Комисията за финансов надзор за оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм на сектори „Инвестиционна дейност“, „Животозастраховане“ и „Допълнително пенсионно осигуряване“, която е утвърдена със Рег. № 09-2-7/15.11.2022 г. от председателя на Комисията за финансов надзор и Рег. № РД-103-2/21.11.2022 г. на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (Общ наръчник за рисков базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма).

Оперативна цел 2.3. Разширяване на надзора върху пазарното поведение на поднадзорните лица

В изпълнение на своите надзорни функции Комисията за финансов надзор продължи да осъществява предварителен надзор, който обхваща одобрението или утвърждаването на различни документи с основно значение за дейността на участниците в небанковия финансов сектор. Някои от производствата, свързани с разрешителните и одобрителните режими, се инициират по искане на лицата, задължени съгласно нормативната уредба, докато други производства се осъществяват служебно от експертите на Комисията. През отчетния период експертите от трите управления извършваха анализ на пазарното поведение на поднадзорните на Комисията за финансов надзор лица.

Оперативна цел 2.4. Осъществяване на ефективни съвместни действия във връзка с надзорната дейност върху небанковия финансов сектор чрез обмен на информация и тясно сътрудничество между национални, европейски и международни органи и институции

Комисията за финансов надзор участва активно в процесите по вземане на решения в работните групи към Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, както и в работните групи и комитетите към Европейската комисия.

Като компетентен орган на държава членка на ЕС Комисията поддържа ефективно и ползотворно международно сътрудничество. С участието си при подготовката в изготвяне на позиции и становища за целите на различни европейски форуми Комисията има съществен

принос при формирането на защитата на националните интереси в областта на небанковия финансов сектор.

Комисията за финансов надзор е член на Консултативния съвет по финансова стабилност, заедно с министъра на финансите и управителят на Българската народна банка.

Комисията за финансов надзор си взаимодейства с ДАНС във връзка с прилагането на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

Във връзка с осъществяване на надзорната си дейност Комисията си взаимодейства с Българската народна банка, а също и с Националната агенция за приходите.

Комисията за финансов надзор си сътрудничи и с Агенцията по вписванията с цел извършване на електронен обмен на данни между двете институции.

За реализацията на **Приоритет 3 - Институционално развитие и повишаване на капацитета за ефективно административно управление** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 3.1. Поддържане на оптимална организационна структура

Комисията за финансов надзор е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата от небанковия финансов сектор. Комисията е колективен орган и се състои от петима членове: председател, трима заместник-председатели и член. При осъществяване на своите правомощия Комисията е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Комисията за финансов надзор изгражда и поддържа организационна структура на основата на следните принципи:

- ✓ Законност, безпристрастност и справедливост;
- ✓ Отговорност, честност, прозрачност;
- ✓ Ефективност, ефикасност, обективност.

Всички служители и ръководители са лично отговорни за прилагането на тези ценности във всекидневната си работа, като тяхното поведение влияе върху имиджа на Комисията. Интегритетът в прилагането на принципите и ценностите е ключов фактор във всички аспекти на дейността на Комисията, осигуряван от спазването на етични норми за поведение, вътрешни правила, стратегии, годишни планове, финансово управление и контрол, управление на информационната сигурност, контрол и оценка на изпълнението и вътрешен одит.

Резултат от ефективната дейност на Комисията за финансов надзор е осигуряване на добра среда за развитие на бизнеса в трите сектора, които тя регулира – инвестиционен, застрахователен и сектор на пенсионното осигуряване.

Комисията за финансов надзор е юридическо лице на бюджетна издръжка. Председателят на Комисията е първостепенен разпоредител с бюджет.

Съгласно ЗКФН, Комисията се подпомага от администрация, организирана в три основни управления – „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“, всяко от които се ръководи пряко от съответния ресорен заместник-

председател на Комисията. В съответствие с Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация, администрацията на Комисията е обща и специализирана, като общата численост на служителите в администрацията е 260 щатни бройки.

Според разпределението на функциите, администрацията на Комисията е диференцирана, както следва:

- ✓ Звена и длъжности на пряко подчинение на председателя на Комисията;
- ✓ Обща администрация, която подпомага осъществяването на правомощията на председателя на Комисията като ръководител на администрацията, осигурява технически дейността на Комисията и на специализираната администрация и осъществява дейността по административно обслужване на гражданите и юридическите лица;
- ✓ Специализирана администрация, която осигурява осъществяването на правомощията на Комисията и нейните органи. В нейния състав са включени дирекциите от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“, „Осигурителен надзор“ и дирекция „Анализи, жалби и преструктуриране“.

Оперативна цел 3.2. Осигуряване на финансова стабилност и оптимално планиране и управление на финансовите ресурси

През отчетния период изпълняваните дейности са насочени към осигуряване на финансова стабилност, разумно разходване на бюджетните средства, както и осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на Комисията, с цел постоянно усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията в защита на правата и интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

Планирането и разпределението на бюджета на Комисията цели осигуряване на приоритетните дейности на Комисията, съгласно принципите за икономичност, ефикасност, ефективност и устойчивост и при спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

Дейностите през периода бяха насочени към оптималното управление на финансовите ресурси, като се акцентира върху анализа и засилване на контрола при изпълнението на бюджетните показатели, в резултат на което беше осигурена финансова стабилност на Комисията.

През периода продължи текущото наблюдение на бюджета. Ежемесечно е актуализирана и подавана информация за прогнозните разчети на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите) бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо в съответствие с Единната бюджетна класификация за 2023 г. В съответствие с бюджетната процедура за 2024 г. са разработени бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г., включително в програмен формат, съгласно указанията на министъра на финансите.

Периодично са изготвяни оборотни ведомости, ежемесечни и тримесечни отчети за извършените разходи, които са представени в Министерството на финансите и Сметната

палата, съобразно указаните срокове. През същия период е изготвен и годишният финансов отчет на Комисията за финансов надзор за 2022 г., както и отчет на програмния бюджет за 2022 г. и за първото полугодие на 2023 г.

С цел осигуряване на прозрачност на институционалната страница на Комисията периодично е публикувана информация за ежемесечните и тримесечните отчети, годишния финансов отчет за 2022 г., както и отчет на програмния бюджет за 2022 г. и за първото полугодие на 2023 г.

През периода дейностите по събиране на приходите на Комисията се извършват своевременно, като се предприемат необходимите мерки във връзка с внасянето на дължимите такси за осъществяване на общ финансов надзор по чл. 27, ал. 1 ЗКФН, действия по реда на Закона за административните нарушения и наказания и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за доброволно събиране на глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления и присъдени съдебни разnosки, както и предаването им на Националната агенция за приходите или частни съдебни изпълнители за принудително изпълнение.

Оперативна цел 3.3. Подбор, мотивация и обучение на служителите

За успешното реализиране на функциите и целите си, Комисията чрез ефективното управление на човешките ресурси цели да осигури способни, отговорни, мотивирани служители, притежаващи необходимите знания, компетентност и потенциал. Това се реализира чрез провеждане на последователна политика в областта на управлението на човешките ресурси, насочена към осигуряване и развитие на експертния потенциал на служителите на Комисията, повишаване на професионалната им квалификация, осигуряване на последователност в лидерството и приемственост, изграждане и поддържане на работна среда, която повишава доверието, мотивацията и удовлетвореността на служителите, и формиране на вътрешноинституционална принадлежност.

В резултат на предприетите действия по привличане и задържане на експерти с необходимите професионални качества и квалификации, броят на заетите щатни бройки в Комисията в края на отчетния период е 239, а коефициентът на заетост възлиза на 90,2% от общата численост.

През изминалата година продължи успешното прилагане методът на менторството за новопостъпилите в Комисията служители, посредством който се постигна устойчива и трайна подкрепа, която спомага за навлизането на новите служители, както в специализираната работа, така и запознаване с организационната култура на Комисията.

Прилагането на менторството доведе до повишаване на мотивацията, ефективността при изпълнението на ежедневните работни задачи и по-бързото адаптиране на новоназначените служители към организацията, и в частност към работния процес в съответното звено. През периода на отчитане се провежда менторство на 31 назначени служители, като част от тях са стартирали през 2022 г.

В изпълнение на поставените стратегически цели и съответно постигането им чрез изпълнение на специфични подцели, през отчетния период в областта на управлението на човешките ресурси са извършени целенасочени, рационални и ефективни действия, насочени

към поддържане ритъма на изпълнение на работните процеси, посредством което са реализирани следните дейности:

✓ С цел поддържане и повишаване на необходимата теоретична подготовка, както и придобиването на нови знания и умения от служителите, през периода на отчитане са проведени редица обучения за повишаване на професионалната квалификация, личностното развитие и надграждане на общите и специализирани компетентности на служителите, разпределени както следва:

✓ Организираните и проведени са общо 239 обучения от Института по публична администрация (ИПА) по 65 теми, а обучените служители са 124, като един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Обученията са в областта на дигиталната компетентност, иновации в публичния сектор, устойчиви финанси, нормотворчество и правоприлагане, публични политики, регулаторни политики, оценка на въздействието, кризи и управление на промяната и др. Най-голям дял от проведените обучения са част от програмата „Иновации в публичния сектор“ – 20%, програмата „Нормотворчество и правоприлагане“ – 17%, „Регулаторна политика“ – 13%, програма „Дигитална компетентност“ – 12%, програма „Публични политики“ приблизително 10%. Темите включени в останалите програми заемат по-малък относителен дял от проведените от Института по публична администрация курсове;

✓ Проведени са 86 обучителни сесии за повишаване на професионалната квалификация на служителите, организирани от обучаващи институции в България (Школа по публични финанси, Институт на вътрешните одитори в България, Държавна агенция „Национална сигурност“, Камара на независимите оценители в България, Централен депозитар, Дипломатически институт, Green Finance & Energy Centre и др.) по общо 30 теми, с участието на 60 служители, един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Основните области на проведените курсове са в областта на законодателния процес, вътрешния одит, инвестиции и управление на активи в сферата на пенсионното осигуряване и застраховането, регулаторни изисквания и пазарни тенденции за оповестяване на нефинансова информация, мрежова и информационна сигурност, финансово-счетоводни теми, както и запознаването с промените в различни нормативни актове, касаещи дейността на Комисията и др.;

✓ В обученията, организирани от чуждестранни организации - ЕЮРА, ESMA, European Banking Authority (EBA), Joint Vienna Institute (JVI), Европейска банка за възстановяване и развитие, Европейската комисия са проведени 65 обучителни сесии по 30 теми, участвалите служители са 69, като отново един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Основната част от обученията, проведени от чуждестранни организации са в дистанционен форма;

✓ През периода октомври-декември 2023 г. е реализирана обучителна програма, организирана от Европейската комисия – Европейска надзорна финансова дигитална академия, седем служители от Комисията са участвали в модул I – „Дигитална академия“ – проектът продължава и през настоящата година;

✓ След отправена покана от Института по публична администрация двама служители успешно участваха и завършиха международната модулна обучителна програма по проект „Синергия“. Програмата е насочена основно към подобряването и модернизацията на управлението в публичната администрация в Централна и Източна Европа. Проектът включва провеждането на международна обучителна програма за служители на ръководна длъжност, насочена към развитие на лидерските знания, умения и обмяна на опит между висши държавни служители от Полша, България, Унгария и Латвия;

✓ Успешно завършени обучения за повишаване на квалификацията на двама служители, един от тях по специалността „Право на Европейския съюз“ в Международната магистърска програма на СУ „Св. Климент Охридски“, а друг чрез участие в обучителна програма „PR и мениджмънт на репутацията“ към London School of Public Relations;

С цел ефективното осъществяване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията през периода на отчитане са назначени общо 20 служители с необходимото образование и професионална квалификация, личностни качества и потенциал, които отговарят на високите стандарти, заложи в целите на Комисията, а именно:

✓ 5 служители са назначени в общата администрация на Комисията;

✓ 15 служители в специализираната администрация на регулатора.

Най-голям дял от новопостъпилите в администрацията на Комисията служители заемат трите експертни длъжности – главен експерт (25%), старши експерт (30%) и младши експерт (40%). Бройката на новоназначените се допълва от един служител, заемащ длъжността финансов анализатор.

През отчетния период са преназначени общо 24 служители, разпределени както следва:

✓ Петима служители са повишени в по-висока длъжност, по инициатива на своите ръководители, в резултат на показани високи професионални и личностни качества и с цел развитие на потенциала и повишаване на тяхната мотивация;

✓ Осемнадесет служители са получили увеличение на основното възнаграждение, въз основа на заложените във Вътрешните правила за работната заплата хипотези за преразглеждане на възнаграждението след изтичане на срока за изпитване, при повишен обем на изпълняваната работа и др.;

✓ Един служители е преназначен в друго административно звено.

За отчетния период са прекратени трудовите правоотношения с общо 25 служители, като един от тях е бил освободен преди изтичане на срока за изпитване, двама са прекратили трудовия си договор с Комисията, позовавайки се на разпоредбите на чл. 327, ал. 1, т. 9 от Кодекса на труда, поради постъпване на държавна служба. Трудовия договор на друг служител е прекратен на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда, след придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. По взаимно съгласие на страните, на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда, са прекратени трудовите договори на девет служители, дванадесет служители са отправили писмено предизвестие до работодателя, на

основание чл. 326, ал. 1 от Кодекса на труда, в резултат на което са прекратени трудовите им правоотношение с Комисията.

През 2023 г. Комисията за финансов надзор продължи участието си в Програмата за студентски стажове в държавната администрация, като в рамките на отчетния период организира и проведе стажуването на седем студенти в дирекциите „Международно сътрудничество“, „Надзор на инвестиционната дейност“, „Регулаторни режими на застрахователния надзор“ и „Правна“.

За реализацията на **Приоритет 4 - Поддържане и развиване на модерна информационна инфраструктура** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 4.1. Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги

През отчетния период беше финализирано изграждането на връзка с ИА „Инфраструктура на електронното управление“ за използване на предоставени от тях ресурси за резервиране и архивиране на информация от критични данни и системи на Комисията.

През периода беше извършена доставка, монтаж, конфигуриране и пускане в експлоатация на 7 (седем) броя сървърни конфигурации, с което бяха разширени наличните изчислителни ресурси и беше обезпечена хардуерно работата на разработващата се ЕИС на Комисията.

За лицензното обезпечаване на работата на ЕИС след пускането ѝ в продуктивна среда бяха изготвени технически спецификации и проведени процедури съгласно ЗОП с предмети „Доставка на софтуерни продукти и лицензи за тях и техническа и продуктова поддръжка на Oracle лицензи за нуждите на Комисията за финансов надзор“ и “Подновяване на съществуващи и закупуване на нови лицензи за право на ползване на софтуерни продукти за нуждите на Комисия за финансов надзор”, с което беше осигурено правото на ползване на Oracle софтуерни продукти, софтуерен продукт за архивиране, възстановяване, управление и защита на данни Veeam Backup&Replication, както и лицензи за право на ползване на софтуерен продукт за бизнес анализ на данни и информация BI tool Qlick Sense.

Оперативна цел 4.2 Прилагане принципите на електронното управление, подобряване на административното обслужване и фокус върху потребителите на финансови услуги и продукти

Съгласно времеви график за изграждане на Единна информационна система, бяха проведени редица срещи между експерти на Комисията и разработчика на системата, както и срещи с МЕУ, БНБ, БФБ, Агенция по вписвания, Борика и др., на които бяха набелязани и реализирани редица дейности, свързани с интеграцията на ЕИС със системите на споменатите администрации, което ще се осигури възможност за автоматизиран обмен на данни и информация с първични регистри и системи.

Оперативна цел 4.3. Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

През периода продължи поддръжката на системи свързани с:

- осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (CSDR);

- осигуряване изпълнението на задълженията за докладване на информацията по чл. 110 от Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора;

- приемане на данни по чл. 26 (1) от Регламента за пазарите на финансови инструменти;

- осигуряване на представянето на годишните индивидуални отчети и годишните консолидирани отчети на публичните дружества и другите емитенти, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, в европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ);

- обезпечаване на докладването на инвестиционните посредници за капиталова адекватност и ликвидност към Европейския банков орган (ЕБО);

- обезпечаване на докладването на застрахователи и презастрахователи по Платежоспособност II;

- обезпечаване на докладването на застрахователните брокери.

Във връзка с приетите изменения в Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд беше извършена промяна в системата за подаване на отчети на застрахователните и презастрахователните дружества, като се предостави възможност за подаване на информация за застраховки Гражданска отговорност, както и беше осигурена възможност за подаване на тримесечна и годишна база на информация от страна на Гаранционния фонд.

Оперативна цел 4.4. Изграждане и поддържане на ефективна интегрирана информационна система с функционалностите, необходими за покриване на задачите и целите на КФН

През 2023 г. за постигане на поставените стратегически цели, чрез поддържане и развитие на модерна информационна инфраструктура, в областта на информационните технологии, продължиха процесите по изграждане на ЕИС, която да осигури необходимата автоматизация на всички основни бизнес процеси в Комисията.

Съгласно времеви график за изграждане на системата бяха проведени редица срещи между експерти на Комисията и разработчика на ЕИС, на които продължи анализа на различни бизнес процеси, въпроси свързани с изграждане на интеграции с европейските органи ЕОЦКП, ЕВА, както и въпроси свързани със структуриране на данни и миграция на данни от текущите информационни системи към базата данни на ЕИС.

От разработчика на системата беше предоставен прототип, включващ определени функционалности в ЕИС.

За реализацията на **Приоритет 5 Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 5.1 Засилване на информираността и ограничаване извършването на дейност без изискуемия за целта лиценз или разрешение

През отчетния период Комисията за финансов надзор продължи да изготвя разяснителни материали за разпознаване на дейността на лицензираните инвестиционни посредници от тези, извършващи дейност без необходимия лиценз. Своевременно бе актуализиран и списъкът с лица, предоставящи инвестиционни услуги и дейности без необходимия лиценз.

Оперативна цел 5.2. Осигуряване защита на потребителите на небанкови финансови услуги чрез предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

Комисията за финансов надзор, в качеството ѝ на участник в Европейската система за финансов надзор (ESFS), е активно ангажирана в дейността на Европейските регулаторни органи - ЕОЦКП и ЕОЗППО и ESRB.

Осигуряването на защита на интересите на потребителите е сред водещите фактори, които спомагат за ефективно функциониране на финансовите пазари и намаляват рисковете, свързани с финансовата стабилност. Воденето на ефективна политика за защита на потребителите допринася за изграждането на потребителското доверие, като същевременно стимулира пазарния растеж.

Комисията за финансов надзор осигурява предоставянето на актуална публична финансова информация на потребителите на небанкови финансови услуги чрез публикуването на регулираната информация по отношение на поднадзорните ѝ лица.

Оперативна цел 5.3. Повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията чрез подобряване нивото на осведоменост

На официалната си интернет страница Комисията за финансов надзор регулярно актуализира всички рубрики с цел предоставяне на навременна и вярна информация за потребители, поднадзорни лица и всички заинтересовани лица в страната и чужбина, в т.ч. новини, административни документи, статистически данни, нормативни актове и др.

Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуализира периодично на страницата на Комисията списъците с нотификациите на българските и чуждестранни инвестиционни посредници, места за търговия, управляващи дружества, колективни инвестиционни схеми, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и централни депозитари на ценни книжа, информирали Комисията, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, съответно на територията на друга държава членка при условията на свободно предоставяне на услуги или чрез установяване на клон. Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуален списъка на проспектите и допълненията към проспектите на емитенти от други държави-членки, възнамеряващи или вече извършващи публично предлагане на ценни книжа на територията

на Република България, за които Комисията е нотифицирана чрез портала за уведомяване, създаден и поддържан от ЕОЦКП.

Управление „Застрахователен надзор“ периодично подава информация за актуализиране на списъците на българските и чуждестранни застрахователи и застрахователните брокери, застрахователите и застрахователните посредници от държави-членки на ЕС, информирали Комисията, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, както и на български застрахователи и презастрахователи, желаещи да извършват застрахователна дейност на територията на ЕС.

В областта на допълнителното пенсионно осигуряване от управление „Осигурителен надзор“ се публикуват регулярна тримесечна информация за дейността по допълнителното пенсионно осигуряване, включваща информация за ПОД и управляваните от тях фондове, данни за доходността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, данни за промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг. Публикациите с надзорна статистическа информация през 2023 г. са общо 13.

Чрез е-порталите на страницата на Комисията, поднадзорните лица на Комисията подават изискваната от регулатора информация – отчети, справки и др., подписана с електронен подпис.

През 2023 г. общият брой на обажданията, постъпили в Информационния център на Комисията, е 3789. В процентно съотношение най-голям брой запитвания са свързани с управление „Надзор на инвестиционната дейност“ – 39%, следва „Застрахователен надзор“ с 35% и „Осигурителен надзор“ с 2%, 24 % от обажданията касаят административни въпроси. Посещенията от граждани на място са 77 броя.

Тенденцията на ръст обажданията през месец януари се запазва и през 2023 г. и е във връзка с подаването на отчети и справки към 31.01.2023 г., както и въпроси относно заплащането на такса „Общ финансов надзор“.

Най-често задаваните въпроси от страна на гражданите към Информационния център на Комисията са във връзка с подаване на жалби и сигнали срещу застрахователи във връзка с неизплатени в законоустановения срок претенции, както и други нормативни нарушения; запитвания за проверка на лицензирани инвестиционни посредници, както и жалби срещу нелицензирани посредници; въпроси относно универсалните пенсионни фондове и прехвърлянето на средствата между тях и НОИ; справки за бонови книжки и притежавани акции към бившите приватизационни фондове.

Запитванията от страна на поднадзорните лица на Комисията към Информационния център са относно подаване на отчети, уведомления, справки и документи в е-портали и електронните регистри на Комисията от застрахователни дружества, застрахователни брокери, инвестиционни посредници, емитенти на ценни книжа, дружества със специална инвестиционна цел и други поднадзорни лица на Комисията; изчисляване на задължения към Комисията и лихви към тях, както и годишната такса за общ финансов надзор; входирание на документи през имейла на Комисията в „Деловодство“ – неполучени имейли и запитвания за входящ номер; справки за сроковете за подаване на уведомления и декларации по различните

нормативни изисквания за съответните пазари; вписвания, промени и издаване на нови удостоверения на застрахователни брокери; достъп до електронните портали на Комисията.

Служителите на Комисията взеха участие в национални и международни семинари, обучения и дискуссионни срещи.

През 2023 г. се осъществи активна комуникация с медиите, като се използваха разнообразни канали с цел информираност на потребителите на финансови услуги и повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията. През 2023 г. дейността на Комисията е активно отразявана в медиите с общо 3822 публикации.

За да заяви своята ангажираност към седмицата, посветена на парите, Комисията взе участие и в Хакатона „From Zero to Fintech 2023“. Той се провежда за трета година, като събитието се организира в партньорство между Българската финтех асоциация и Факултета по икономика и бизнес администрация на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

През 2023 г. председателят на Комисията за финансов надзор, както и членовете ѝ участваха в различни публични инициативи и конференции.

На 13 януари се състоя XXII-та церемония за връчване на наградите на инвестиционните посредници и банките, постигнали най-добри резултати през 2022 г. Събитието с тема „Код: Устойчивост“, организирано от Българската Фондова Борса (БФБ) беше официално открито от г-жа Мария Филипова – заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ на Комисията за финансов надзор, от г-н Васил Големански – заместник-председател на Съвета на директорите на БФБ и от доц. д-р Маню Моравенов – изпълнителен директор на БФБ. Основен акцент беше поставен върху създаването и предлагането на инвестиционни продукти, насочени към постигане на целите за устойчиво развитие.

На 20 януари се състоя уебинар, организиран от „Централен депозитар“ АД, на тема „SPOTLIGHT ON T2S“. Събитието бе официално открито от г-н Васил Големански - изпълнителен директор на „Централен депозитар“ АД, от г-жа Мария Филипова - заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, и от г-жа Нина Стоянова – подуправител, ръководител на управление „Банково“ и член на Управителния съвет на Българската народна банка.

За поредна година Комисията за финансов надзор се включи в „Световната седмица на парите“ под надслов „Plan your money, plant you future“, като нейният председател – г-н Бойко Атанасов даде официален старт на поредицата от събития, инициирани от регулатора на небанковия финансов сектор.

На 28 март председателят на Комисията за финансов надзор – Бойко Атанасов откри форума на Капитал – „Fintech and Insurtech Summit“. По специална покана на г-н Алексей Лазаров – главен редактор на в. „Капитал“, той говори за основните предизвикателства, сред които са яснота за функционирането и прилагането на иновации във финтех сектора, баланс на рисковете от иновации спрямо ползите за потребителите, равновесие между насърчване иновациите и запазване нивата на защита на клиентите и бизнеса срещу потенциалните негативни събития, оценка и корекция на регулаторната рамка спрямо промените или изцяло новите бизнес модели и произтичащите потенциални рискове от тях.

На 9 май, г-жа Мария Филипова – заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, взе участие в дискусиата на тема “Ролята на организираното гражданско общество в процеса на присъединяването на България към еврозоната”, иницирана от Икономическия и социален съвет (ИСС).

На 17 май, на официална церемония, бяха отличени най-добрите застрахователни и пенсионноосигурителни компании в България за 2022 г. Наградите, които се организират от Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), Асоциацията на българските застрахователи, Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, фондация „Проф. Велеслав Гаврийски“ и Българската асоциация на застрахователните брокери, чрез експертно жури за 15-та поредна година, определят най-добрите компании от двата сектора, по публично обявени критерии. Сред официалните гости на престижното събитие бяха – г-н Росен Желязков – председател на Народното събрание, г-н Лазар Лазаров – заместник министър-председател по социалните политики и министър на труда и социалната политика, г-н Бойко Атанасов – председател на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите на Комисията – г-жа Диана Йорданова и г-н Владимир Савов, както и председателят на Националния осигурителен институт – г-н Ивайло Иванов, председателят на Икономическия и социален съвет – г-жа Зорница Русинова, председателят на Сметната палата – г-жа Горица Грънчарова-Кожарева, представители на застрахователния и пенсионноосигурителния сектор, на бизнеса, финансите и академичните среди.

По специална покана на организаторите от ВУЗФ и одиторските дружества „HLB България“ и „Захаринова Нексиа“, г-н Бойко Атанасов, председател на Комисията за финансов надзор, бе сред официалните гости на 12-то издание на националния конкурс по одит „Млад одитор“. Конкурсът отличава студенти от цялата страна, с интерес към одиторската професия, както и традиционно я популяризира сред цялото общество.

На 3 октомври застрахователният сектор отбеляза Деня на застрахователя. Комисията за финансов надзор бе представена на събитието от председателя на Комисията – г-н Бойко Атанасов, от г-н Владимир Савов – заместник-председател на Комисията, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ и от г-жа Диана Йорданова – заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор“. Г-н Атанасов, заедно с председателите на Асоциацията на българските застрахователи и Българската асоциация на застрахователните брокери – г-н Юрий Копач и г-н Николай Здравков, поднесоха поздравления към всички работещи в застрахователния сектор.

На 10 октомври г-жа Диана Йорданова – зам.-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“ на Комисията за финансов надзор, участва в международната конференция – PensionsEurope CEES Forum 2023 – „Перспективи и възможности за пенсионните пазари в Централна и Източна Европа“.

На 7 ноември, г-н Бойко Атанасов – председател на Комисията, официално откри годишната среща на финансовата и инвестиционна общност в региона – Investor Finance Forum 2023 г. (IFF). Тя се организира за 12-та поредна година от икономическия сайт „Investor.bg“ (Инвестор.бг). Конференцията традиционно обединява лидери, експерти и

професионалисти от сферите на банкирането, финансите, финтех, капиталовите пазари, фондовите борси и регулаторните органи. IFF платформата дава възможност за обмен на идеи, за установяване на ценни бизнес контакти и за участие в дискусии относно настоящите предизвикателства пред банковия и небанков финансов сектор.

Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) покани г-н Бойко Атанасов, председател на Комисията, да открие официално годишната среща на асоциацията на 2 декември 2023 г. Ежегодно БАЛИП събира професионалната общност с цел да бъдат разгледани и дискутирани въпроси, свързани с основните предизвикателства пред капиталовия пазар в България и световните икономически трендове.

Оперативна цел 5.4. Повишаване на финансовата култура на потребителите на финансовите продукти и услуги

Във връзка с повишаването на финансовата култура на потребителите на финансови продукти и услуги през отчетния период е реализирана инициативата „Силата на младия инвеститор“.

За реализацията на **Приоритет 6. Активно участие в дейността на европейските институции, свързана с небанковия финансов сектор, и сътрудничество с националните компетентни органи на държавите членки на ЕС** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 6.1 Отстояване на националния интерес при участието на представители на Комисията в дейността на органите и структурите на ЕС и при сътрудничество с европейските институции

През 2023 г. представители на Комисията продължиха активното си участие в работата на европейските надзорни органи - ЕОЦКП, ЕОЗППО и ЕБО, като присъстваха в срещи както на високо ниво, така и на ниво работни групи. На експертните срещи има възможност от самото начало на процеса по подготвяне на определен документ представителите на Комисията да предоставят своите бележки, коментари, така че да бъде отстояван националният интерес. Освен чрез срещи на работни групи, български позиции се защитават и от представителите на Комисията в заседания на Съветите на надзорниците на европейските органи, както и писмено – чрез гласуване по писмени процедури, попълване на въпросници от експерти на Комисията, предоставяне на становища и др. През година бяха подготвени отговори по различни въпроси, разглеждани в структурите на ЕК. Освен това Комисията продължи да участва активно в процеса на вземане на решения на ЕС, като представители на регулатора не участват пряко, но предоставят становища на Министерството на финансите по теми, попадащи в компетенциите на българския надзорен орган.

Оперативна цел 6.2. Активно сътрудничество и обмен на информация с национални компетентни органи с цел гарантиране на устойчивото развитие на финансовия сектор в ЕС

През 2023 г. Комисията продължава да поддържа активно сътрудничество с други национални компетентни органи, като обменя информация с цел поддържане на стабилен финансов пазар и сигурност на небанковия сектор. В тази връзка са изпращани запитвания

към чуждестранни регулатори, но също така Комисията отговори и на редица постъпили международни запитвания.

Приоритет 7. Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор във връзка с въвеждане на еврото в Република България

Във връзка с членството на Република България във Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз Комисията се ангажира да подпомага Министерството на финансите в хода на процедурата по въвеждане на еврото с целева дата 1 януари 2025 г.

За тази цел са създадени няколко работни групи, които да ръководят процеса по въвеждане на еврото в различните сектори на икономиката. Комисията е председател на Работна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, създадена по инициатива на Министерство на финансите.

В групата влизат широк кръг от представители на МФ, Комисията, асоциациите на поднадзорните на Комисията лица (БАЛИП, БАУД, АБЗ, АББ, АИКБ, БАДДПО, АДВИ), Фонд за компенсиране на инвеститорите, Гаранционен фонд, „Централен депозитар“ АД и „Българска фондова борса“ АД.

През периода бяха проведени следните срещи на РГ „Небанков финансов сектор“:

- ✓ 22.02 – проведе се редовна среща на междуведомствената група. На срещата се обсъдиха постъпилите становища от страна на асоциациите по законопроекта за еврото, изпратен от МФ. След дискусиите работната група за изготвяне на законопроекта изпрати приноса на Комисията към МФ.
- ✓ 24.03 – дирекция „Правна“ обобщи коментарите на звената в Комисията за финансов надзор по законопроекта за въвеждане на еврото. Предложенията са прецизирани с оглед избягване на дублиране или поради съображения от правно естество и са изпратени на МФ по електронна поща.
- ✓ 24.04 – Комисията за финансов надзор изготви и подаде към МФ текстове за състави на административни нарушения и съответни размери на глобите и имуществените санкции по чл. 59 от проекта.
- ✓ 28.04 – Комисията за финансов надзор подаде бележки относно оценката на въздействие на проектозакона, като предварително събра мнения и бележки от надзорните асоциации.
- ✓ 26.05 – Комисията за финансов надзор прегледа и подаде бележки по Закона за въвеждане на еврото в Република България, който беше изпратен от МФ за преглед и съгласуване до 26 май.
- ✓ На 15 август 2023 г. в сградата на МФ, се проведе среща на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната. На срещата бяха обсъдени стратегически въпроси относно политиката и действията на институциите по приемане на еврото, като: определяне на нова индикативна дата за въвеждане на

единната европейска валута; необходимост от актуализация на документи, свързани с подготовката за въвеждане на еврото; напредък и последващи действия по изпълнението на Националния план за въвеждане на еврото и напредък по отношение на законодателната програма, свързана с въвеждането на еврото (нов Закон за БНБ, Закон за въвеждане на еврото в Република България, др.). На срещата присъства г-жа Мария Филипова, зам.-председател на Комисията и член на Координационния Съвет. Беше определена нова дата за въвеждане на еврото в България – 1.01.2025 г.

- ✓ На 1 септември Комисията подаде към Координационния съвет необходимата информация относно взетите решения от заседанието на 15.08, а именно: актуализиран Национален план за въвеждане на еврото в Република България и План за действие към него, от гледна точка на нашите компетенции.
- ✓ На 4 септември се проведе среща на КС, на която присъства г-жа Мария Филипова. По отношение на взетите решения няма действия, които да се предприемат от Комисията.
- ✓ На 29.09 Комисията изпрати на МФ бележки по проекта на актуализиран Национален план за въвеждане на еврото в Република България. Съгласуван е проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 168 на Министерския съвет от 2015 г. за създаване на Координационен съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната – 26.09.2023 г.
- ✓ На 03.10.2023 в сградата на Министерство на финансите, се проведе среща на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната. На заседанието беше одобрен актуализиран Национален план за въвеждане на еврото, с отразени допълнителните бележки, получени преди заседанието на Съвета от Българската народна банка (управление „Банково“), РГ „Защита на потребителите“ (МИИ), РГ „Небанков финансов сектор“ (Комисията) и РГ „Публична администрация“ (МЕУ). КС одобри Комуникационната стратегия за информация и публичност на присъединяването на България към еврозоната. Членовете на Координационния съвет следва да предоставят информация на работна група „Комуникации“ за предвидените от тях комуникационни дейности, в случай че имат такива.
- ✓ На 7.11.2023 в сградата на МФ, се проведе среща на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната. На заседанието докладваха институциите по изпълнението на План за действие за последващите ангажименти след присъединяването към ЕРМ II, където Комисията има една мярка в процес на приключване – бюро „Зелена карта“.
- ✓ На 16.11.2023 в сградата на Министерство на финансите, се проведе среща на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната. Предмет на срещата е приемане на одобрените от УС на БНБ художествени проекти за дизайн на българските евромонети.
- ✓ На 4.12.2023 в сградата на МФ, се проведе среща на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната. Точките от дневния ред включват: 1) Напредък, последващи действия и възникнали проблеми във връзка с изпълнението на Националния план за въвеждане на еврото; 2) Напредък по План за действие за изпълнение на последващите ангажименти след присъединяването към ЕРМ II.

Бяха изготвени следните протоколи и доклади:

- Протокол от февруари 2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #17 от 28.02.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #13 от 31.03.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #14/28.04.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #15/05.06.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #22/28.06.2023 г.
- Доклад 04-13-103 #26/ 28.08.2023 г.
- Доклад 04-13-103 #29/ 29.09.2023 г.
- Доклад 04-13-103 #35 от 27.10.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #3 от 30.11.2023 г.
- Доклад 04-13-103 #41 от 29.12.2023 г.

В рамките на този приоритет Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 7.1. Подготовка за превалутиране от емитентите на финансовите инструменти, които се търгуват на местата за търговия

Оперативна цел 7.2. Адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от „Централен депозитар“ АД във връзка с процеса по превалутиране

Оперативна цел 7.3. Подготовка и актуализиране на системите на „Българска фондова борса“ АД и многостранните системи за търговия във връзка с процеса по превалутиране

Оперативна цел 7.4. Предоставяне на необходимата информация и тясно сътрудничество със заинтересованите страни във връзка с приемането на еврото и неговото отражение върху небанковия финансов сектор

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочените оперативни цели.

Приоритет 8. Подпомагане на процеса по изграждане на по-благоприятна бизнес среда за малки и средни предприятия и осигуряване на достъп до средства за финансиране

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочения приоритет.

За реализацията на **Приоритет 9. Стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 9.1. Наблюдение и контрол на рисковете, произтичащи от интегрирането на финансовите иновации

Оперативна цел 9.2. Развитие на иновативния комуникационен център (innovation hub), подпомагащ процеса на консултация с поднадзорните на КФН лица и дружествата, доставчици на финансови иновации

През отчетния период във връзка с работата на Innovation hub са организирани дискуссионни срещи, дадени консултации на дружества, заявили желание за участие в създадения Innovation hub от Комисията.

За реализацията на **Приоритет 10. Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 10.1. Тясно сътрудничество с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС

През отчетния период Комисията продължи сътрудничеството си с държавите членки на ЕС, както и с европейските и международните организации, но по линия на форума на държавите в Централна, Източна и Югоизточна Европа (CESEE) се осъществява сътрудничество и с надзорни органи на държави, които са кандидати за членство в ЕС.

Оперативна цел 10.2. Задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество и обмен на информация с трети страни и международни организации

През отчетния период Комисията осъществи активна, ефективна и успешна международна комуникация, като задълбочи сътрудничеството си с международните организации. През 2023 г. Комисията продължи работата си по един от основните външно-политически приоритети на страната – присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В изпълнение на Постановление № 242 на Министерския съвет от 11.08.2022 г. за организация и координация на процеса на разговори и подготвителни дейности за присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие Комисията активно участва в Междуведомствения координационен механизъм и дейностите, свързани с изпълнението на Националната пътна карта с дейности за сътрудничеството с ОИСР, в т.ч. свързаните с участието в работни органи на ОИСР, в които Република България има статут на „гост“/„наблюдател“, „участник“ или „член/асоцииран член“, подготвянето на самооценки на съответствието спрямо отделните правни инструменти на ОИСР, като регулаторът е водеща институция заедно с МФ по анализирането на правни инструменти, които попадат в компетенциите на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване. Представители на българския надзорен орган участваха и в срещи с ОИСР във връзка с процеса по присъединяване на държавата към организацията, а също така се осъществи и обмен на информация и бяха подавани статистически данни на международната организация.

През 2023 г. Комисията продължи да работи за задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество с организациите, в които членува – IAIS, IOPS, IOSCO, участвайки в срещи, попълвайки въпросници, изразявайки позиции. Българският регулатор си сътрудничи и с трети за ЕС държави, които са членове на международните организации. Освен това през отчетния период се проведе и форумът EUROFI, на който представител на Комисията взе участие.

б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област

Отговорността за изпълнението на целите във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ се носи от лидерския екип на Комисията и ръководителите на структурните звена.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

Следва да бъде посочено, че в последните години се увеличава броя и сложността на европейските актове, свързани с развитието на небанковия финансов сектор. От друга страна се предприемат и национални мерки, които да стимулират развитието на финансовите пазари. Комисията за финансов надзор прилага всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство. Основно въздействие върху постигане целите на програмата оказва европейското законодателство в областта на финансовите услуги, както това с пряко действие, така и директивите, подлежащи на транспониране в българското законодателство, тъй като Комисията извършва регулация и надзор на финансовите пазари, които са част от единния европейски пазар на финансови услуги.

Законодателните актове на Европейския съюз, които оказват въздействие през 2023 г. които са приети и публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, тези които предстои да бъдат приети, както и тези, които следва да се прилагат чрез предприемане на мерки на национално ниво, са както следва:

I. Директиви

1. Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка;

2. Директива (ЕС) 2022/2556 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор;

3. Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта;

4. Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 година за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки;

5. Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета.

II. Регламенти

1. Регламент (ЕС) 2022/858. на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 година относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС. С него се внасят изменения и в MiFID. Сроктът за

въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 23 март 2023 г. От гледна точка планиране, според нас освен измененията в ЗПФИ заради MIFID, е добре и по регламента да се предвидят мерки по прилагането, най-малкото от гледна точка на определянето на Комисията като компетентен орган, въпреки че се съдържат уточнения, че компетентните органи по регламента са тези, които са посочени като такива чрез препратка към Регламент 909 и Директива 2014/65;

2. Регламент (ЕС) 2022/2036 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2014/59/ЕС по отношение на пруденциалното третиране на глобални системно значими институции, които са обект на стратегия за реструктуриране с множество входни точки, и методи за непряко записване на инструменти, приемливи за покриване на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения. Член 1, точка 3, точка 5, буква б) и точки 7, 8 и 9 се прилагат от 1 януари 2024 г.;

3. Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011. Прилага се от 17 януари 2025 г.;

4. Регламент (ЕС) 2023/606 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 по отношение на изискванията, свързани с инвестиционните политики и условията за дейността на европейските фондове за дългосрочни инвестиции, и обхвата на допустимите инвестиционни активи, изискванията за състава на портфейла и за диверсификацията, както и заемането на парични средства и други правила на фондовете. Сроктът за въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 10 януари 2024 г. Мерките по прилагането на Регламент (ЕС) 2015/760 (ЕФДИ) са въведени в ЗДКИСДПКИ, което предполага някои промени в ЗДКИСДПКИ.

5. Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937. Регламентът ще се прилага от 30 декември 2024 година. Определени параграфи ще се прилагат чрез дерогация съответно от 29 юни 2023 г. и 30 юни 2024 г.

6. Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849. Прилага се от 30 декември 2024 г.

III. Насоки, които предвиждат изменения в нормативната уредба, поради факта, че КФН е декларирала, че ще ги спазва:

Информация за решенията на Комисията относно спазване или възнамеряване за спазване на Насоките на Европейските органи са публикувани в регистъра на Комисията, който е публичен и се намира на следния адрес: https://www.fsc.bg/?page_id=49011.

IV. Нови законодателни предложения, които се очаква да бъдат приключени през 2024 г.

1. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания - 2018/0044 (COD);
2. Съюз на капиталовите пазари за хората и предприемачите - нов план за действие (СКП 2);
3. Законодателно предложение за Европейски стандарт за зелени облигации (SWD(2021) 242);
4. Предложение за Регламент на Европейския парламент за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR);
5. Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II) - 2021/0384(COD), 2021/0385(COD);
6. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банки тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни, 2022/0074 (COD);
7. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска единна точка за достъп (ESAP), осигуряваща централизиран достъп до обществено налична информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта - 2021/0378 (COD);
8. Предложение на Европейската комисия за изменения в Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (AIFMD) и изменение в Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (AIFMD Review);

Пакет от мерки срещу изпиране на пари и финансиране на тероризъм:

9. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;

10. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;
11. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 (2021/0239(COD));

Пакет в областта на застрахователния сектор – платежоспособност 2

12. Предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II);
13. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни предприятия и изменения на Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012;

Пакет от мерки в сферата на клиринговите услуги

14. Предложение за изменение на Регламента за европейската пазарна инфраструктура (EMIR), Регламента за капиталовите изисквания (CRR) и Регламента за фондовете на паричния пазар (MMF);
15. Предложение за изменение на Директивата за капиталовите изисквания (CRD), Директивата за инвестиционните посредници (IFD) и Директивата относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (UCITS);

Пакет от мерки за предпоставките за допускане до търговия

16. Проект за изменение на Регламента за проспектите (Prospectus), Регламента относно пазарната злоупотреба (MAR) и Регламента относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR);
17. Предложение за изменение на Директивата за пазарите на финансови инструменти (MiFID) и за отмяна на Директивата за котирането на ценни книжа (Listing Directive);
18. Предложение за Директива относно акциите с множество права на глас (нова директива);

Пакет от мерки за защита на инвеститорите на дребно

19. Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 по отношение на правилата на Съюза за защита на инвеститорите на дребно;

20. Предложение за Регламент на европейския парламент и на съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1286/2014 по отношение на модернизацията на основния информационен документ;
21. Проект за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за достъп до финансови данни и изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) № 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554 (нов регламент)
22. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1011 по отношение на обхвата на правилата за бенчмаркове, използваното в Съюза на бенчмаркове, предоставени от администратор, намиращ се в трета държава, и някои изисквания за докладване.

5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

Основната цел на Комисията за финансов надзор в обществено-икономическия живот на България е да осигурява стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, като участва в усъвършенстването на регулаторната дейност и осъществява своята надзорна дейност в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги. Провежданите от Комисията политики оказват пряко въздействие върху устойчивостта на публичните финанси чрез ефективно и ефикасно планиране и извършване на разходи.

Комисията за финансов надзор извършва надзор върху дейността на широк кръг субекти по отношение, на които се прилагат национални регулаторни изисквания съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване. Съществена част от националните правни норми са хармонизирани с европейските регулаторни изисквания, като по редица европейски актове с пряко действие в областта на небанковия финансов надзор Комисията е компетентен орган. В тази връзка е необходимо да се отбележат нарастващата роля, активното участие и съществения принос на Комисията в процесите по подготовката на системно значими мерки за развитие и устойчивост на небанковия финансов сектор, като прави впечатление наблюдаваната трайна тенденция в посока увеличение на броя и сложността на актовете, приети от органите и структурите на Европейския съюз, които въвеждат общи изисквания и регулации на ниво Европейски съюз чрез приемане на директиви с максимална хармонизация, регламенти с пряко приложение и делегираните актове по прилагането им, насоки и необвързващи актове. В качеството на специализиран

държавен орган, осъществяващ надзор върху небанковия финансов сектор в Република България, Комисията за финансов надзор прилага в своята дейност всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство, поради което е налице съществено нарастване на правомощията и съответно на задълженията ѝ.

В изпълнение на поставените стратегически цели за периода Комисията осъществява следните функции, насочени към усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност, с проактивни действия в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги:

- Функция „Регулаторна политика“ – Комисията за финансов надзор осъществява своята публично-правна регулаторна функция чрез: участие в изграждането на регулаторната законодателна рамка и приемане на подзаконовите нормативни актове по прилагането ѝ, извършване на предварителен надзор, свързан с издаване на разрешения (лицензии) и одобрения, както и отказите за издаване на такива, на субектите, заявили участие или извършващи дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар. Като компетентен орган по силата на редица актове на ЕС следи за спазване на задълженията, произтичащи от европейското законодателство в областта на небанковия финансов сектор и е активен участник в процесите по вземане на решения в работните групи към редица европейски органи и международни организации (Европейски орган за ценни книжа и пазари, Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съвет за системен риск и др.), в т.ч. и в работните групи и комитетите към Европейската комисия. Ефективното осъществяване на регулаторната функция на органа е основополагаща за осигуряването на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

- Функция „Надзорна политика“ - Комисията за финансов надзор осъществява своите надзорни правомощия чрез извършване на проверки върху дейността на лицата, получили разрешение да извършват дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар, прилагайки правила и системи за управление на рисковете за целите на осъществявания риск базиран надзор, като при констатирани отклонения от регулаторните изисквания и съобразно законовите правомощия прилага принудителни административни мерки и налага административни наказания. Ефективното осъществяване на надзорната функция на органа е основна предпоставка за осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари.

- Функция „Политика за защита на потребителите на небанкови финансови услуги“ - Комисията защитава интересите на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти и прилага необходимите законови мерки за превенция и противодействие на недобри практики.

- Функция „Превенция“ – В качеството си на надзорен и регулаторен орган на небанковия финансов сектор Комисията има първостепенна роля за укрепване на общественото доверие във финансовите пазари и носи отговорност за повишаване на финансовата грамотност на обществото. Активно следи развитието на финансовите иновации и съобразява осъществяваната надзорна и регулаторна дейност с тях.

- Функция „Взаимодействие“ - За изпълнение на своите функции и правомощия и като страна по редица многостранни споразумения Комисията поддържа ефективно и ползотворно междуинституционално сътрудничество с националните, европейските и международни органи и организации.

През отчетния период Комисията продължи да осъществява регулация и надзор на българските финансови пазари, които са част от единния европейски пазар, на лицата, за които Република България е държава членка по произход и осъществяват дейност в други държави членки, на лицата от други държави-членки, които извършват дейност на територията на Република България по линия на единния европейски паспорт, както и консолидиран надзор на трансгранични групи, холдинги, когато органът е консолидиращ надзорник, като прилага предимствата на обединения надзор и продължи да полага необходимите усилия за постигане на законоустановените цели:

- защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица;
- осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие на финансовите пазари, включително чрез правила и системи за управление на рисковете на тези пазари;
- осигуряване на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата се изпълнява в подкрепа на целите за осигуряване на стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, усъвършенстване на регулаторната дейност и защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане

За постигане на заложените по програмата цели Комисията предоставя следните услуги:

- Регулиране на дейността на поднадзорните лица чрез изготвяне на нормативни документи, като част от нормативната дейност на Комисията, включително участие в работата на европейските институции при подготовката на европейски законодателни актове;

- Осъществяване на надзор по прилагането на европейските нормативни документи с пряко действие, регулиращи дейността на поднадзорните на Комисията лица;

- Осъществяване на предварителния и последващ надзор по ЗППЦК, ЗПМПЗФИ, ЗДСИЦДС, ЗПФИ, ЗВПКИИП и ЗДКИСДПКИ, КСО, КЗ, Регламент (ЕС) 2015/35, Регламент № 648/2012/ЕС, Регламент (ЕО) № 1060/2009, Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент 600/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2017/1129, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) 2020/1503, Регламент (ЕС) 2021/23, Регламент (ЕС) 2022/858, Регламент (ЕС) № 2016/1011, Регламент (ЕС) 2017/2402 и Регламент (ЕС) 2015/760 чрез:

- ✓ Издаване на лицензи/ лицензии и разрешения и за извършване на дейност, както и други разрешения и одобрения по горесцитираните нормативни документи;
- ✓ Издаване на разрешения за сливане, вливане, разделяне или отделяне на поднадзорни лица;

- ✓ Издаване на одобрения на проспекти за публично предлагане и/или за допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа;
- ✓ Издаване на разрешение за доброволно прекратяване и отнемане на лиценз по искане на поднадзорно лице;
- ✓ Издаване на допълнителни разрешения за осъществяване на дейност по нов вид застраховка;
- ✓ Вписване в регистрите, водени от Комисията;
- ✓ Разглеждане на търгови предложения и на предложения за изкупуване;
- ✓ Разглеждане на уведомление за придобиване или увеличаване на квалифицирано участие в поднадзорно лице;
- ✓ Последващо одобрение на управителните органи на поднадзорни лица;
- ✓ Предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби;
- ✓ Осъществяване на общ финансов надзор;
- ✓ Осъществяване на надзор върху правилата и системите за управление на рисковете на финансовите пазари;
- ✓ Вписване на обстоятелства, подлежащи на вписване в регистрите на Комисията;
- ✓ Прилагане на принудителни административни мерки;
- ✓ Налагане на административни наказания;
- ✓ Осигуряване на достъп до информация, с оглед взимане на информирани решения от участниците на пазара и повишаване информираността на обществото за финансовите продукти и услуги;
- ✓ Изготвяне на анализи и прогнози относно развитието на небанковия финансов сектор;
- ✓ Периодично изготвяне на Преглед на рисковете в небанковия финансов сектор;
- ✓ Изготвяне на становища и писмени отговори по постъпили запитвания, свързани с дейността на поднадзорните на Комисията лица;
- ✓ Разглеждане на жалби/сигнали от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Изготвяне на отговори по постъпили и обработени жалби и запитвания от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги
- ✓ Извършване на дейности и консултации в рамките на Финтех групата и Innovation hub на Комисията;
- ✓ Изпълнение на дейности във връзка с прилагане на ЗВПКИИП, включващи преглед и изготвяне на становища по постъпили планове за възстановяване; определяне на индивидуалните вноски на инвестиционните посредници във ФПИП; изготвяне на планове за реструктуриране на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества;
- ✓ Обмен на информация с национални органи, с европейските надзорни органи и надзорните органи на други държави;
- ✓ Международна дейност, образователни и други инициативи за повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги;

- ✓ Даване на публичност на предоставената от задължените лица по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК информация.

в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)

Постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане са посочени в Приложение № 6.

1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност

1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконовни нормативни актове

През отчетния период служители от Комисията за финансов надзор участваха в изготвянето на проект на закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти. С предложението проект на закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти се предвиждат промени в националното законодателство, които произтичат от Регламент (ЕС) 2022/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 година относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС.

През 2023 г. служители от Комисията за финансов надзор участваха в изготвянето на проект на закон за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Измененията са свързани с осигуряването на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2022/2036 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2014/59/ЕС по отношение на пруденциалното третиране на глобални системно значими институции, които са обект на стратегия за реструктуриране с множество входни точки, и методи за непряко записване на инструменти, приемливи за покриване на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения (Регламент (ЕС) 2022/2036). С Регламент (ЕС) 2022/2036 се въвеждат изменения в Регламент (ЕС) № 575/2013(чл. 1 от Регламент (ЕС) 2022/2036) и Директива 2014/59/ЕС2 (чл. 2 от Регламент (ЕС) 2022/2036) във връзка с така наречения „подход за верижните структури“. Този подход включва конкретни правила за непряко записване на инструменти, приемливи за изпълнението на вътрешното минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения в рамките на групи за реструктуриране, като по този начин се предотвратява двойното отчитане на тези инструменти и се осигурява функционирането на механизмите за поемане на загуби и рекапитализация в рамките на групата.

През отчетния период приключи работата на работната група, създадена със заповед на председателя на Комисията № 3-97 от 15.03.2022 г. по проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането във връзка с въвеждането на приетата Директива

(ЕС) 2021/2118 за изменение и допълнение на Директива 2009/103/ЕО относно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (Моторната Директива), изискванията на която трябва да бъдат въведени в правото на държавите членки на ЕС до 23 декември 2023 г., както и с необходимостта да се внесат промени с оглед решаване на въпроси, възникнали при прилагане на Кодекса за застраховането.

Приетите през 2023 г. нормативни актове са в съответствие с програмата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор.

През отчетния период са изготвени проекти на следните подзаконовни нормативни актове:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 27.05.2021 г. за реда за придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокерите на финансови инструменти и инвестиционните консултанти

Предложените промени способстват за запазване на предвидимостта и за осигуряване на яснота по отношение на сроковете за провеждането на изпитите за придобиване на правото за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти или като инвестиционен консултант, като същевременно се осигурява гъвкавост при насрочването на дати за провеждане на нови изпити в рамките на текущата година.

Наредба за изменение на Наредба № 29 от 12.07.2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване

В рамките на координираните мерки на държавите членки на Европейския съюз по ограничаване на сътрудничеството с Русия и Беларус в международни организации във връзка със ситуацията в Украйна, със Закона за денонсиране на Споразумението за основаването на Международната инвестиционна банка и на Споразумението за организацията и дейността на Международната банка за икономическо сътрудничество (обн., ДВ, бр. 14 от 2023 г.) е предвидено прекратяване на членството на Република България в двете международни финансови институции. С предложените изменения се постига преустановяване на финансирането на дейността на Международната инвестиционна банка и Международната банка за икономическо сътрудничество чрез инвестиции в дългови ценни книжа, издадени от двете институции, и освобождаване от направени инвестиции в такива инструменти преди влизане в сила на измененията в наредбата.

Наредба № 75 от 06.04.2023 г. за изискванията към дейността на администраторите на бенчмаркове

Прилагането на наредбата от страна на администраторите на бенчмаркове ще допринесе да се гарантират точността, стабилността и достоверността на бенчмарковете и на процеса за тяхното определяне. По този начин ще се осигури възможност на ползвателите да разберат по какъв начин се изготвя даден бенчмарк и да могат да оценят неговата представителност, неговото значение за отделните ползватели и неговата целесъобразност за определяне на стойността на финансови инструменти и договори.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

Предложените промени способстват за повишаване на качеството на предлаганите от инвестиционните посредници услуги и осигуряват защита на инвеститорите.

С проекта за изменение и допълнение на Наредба № 38 са направени и изменения и допълнения в:

- ✓ Наредба № 8 от 03.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа, с които се осигурява спазването на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 ВГ), издадени от ЕОЦКП;
- ✓ Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, с които се осигурява спазването на Насоките относно задълженията за докладване съгласно член 3, параграф 3, буква г) и член 24, параграфи 1, 2 и 4 от Директивата относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (ЕОЦКП/2014/869 ВГ) и Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 ВГ), издадени от ЕОЦКП. Предлагат се промени, които целят прецизиране на действащи разпоредби, както и промени с правно-технически характер с цел отстраняване на констатирани проблеми при прилагането на наредбата в надзорната практика.;
- ✓ Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им, с които се осигурява спазването на Насоките относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033 (ЕВА/GL/2022/10), издадени от ЕБО;
- ✓ Наредба № 73 от 28.07.2022 г. за оповестяването на пазарни данни, с които се осигурява спазването на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 ВГ), издадени от ЕОЦКП;
- ✓ Наредба № 74 от 09.08.2022 г. за дейността на пазарните оператори, с които се осигурява спазването на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 ВГ), издадени от ЕОЦКП.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

С влизане в сила на Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID за годност (ESMA35-43-3172) се отменят издадените Насоки относно определени аспекти на изискванията на MiFID за годност (ESMA35-43-1163). С насоки се въвеждат и някои нови принципи, най-вече с оглед съобразяване с изискванията за оповестяване на информация във връзка с устойчивостта при предоставяне на финансови услуги. В Наредба № 38 са вече въведени изисквания относно оценката за уместност, произтичащи от Насоките относно

определени аспекти на изискванията на MiFID за годност (ESMA35-43-1163), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), за които Комисията за финансов надзор е взела решение да спазва в надзорната си практика. Във връзка с горепосоченото са извършени изменения и допълнения в Наредба № 38.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Предложените изменения и допълнения са свързани с предвиждането на мерки в националното законодателство на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (Делегирана директива (ЕС) 2021/1270). Предвидените изпълнителни мерки в националното законодателство, транспониращи изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270, осигуряват висока степен на защита на инвеститорите, чрез разширяване на обхвата на случаи на извършване действия по оценяване на рисковете за устойчивостта и отчитане на основните неблагоприятни въздействия на инвестиционни решения от управляващите дружества.

Наредба за допълнение на Наредба № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги

С предложеното допълнение на Наредба № 58 се постига пълно и точно транспониране в националното законодателство на Република България на изискването на чл. 10, параграф 2, ал. 1 от Делегирана директива (ЕС) 2017/593, изменен с чл. 1, т. 3, буква „а“ от Делегирана директива (ЕС) 2021/1269, като по този начин ще се осигури възможност за инвестиционните посредници да предлагат финансови инструменти, при които се обхващат фактори на устойчивост, включително на групите от клиенти, за които финансовият инструмент не е подходящ, предвид техните нужди, характеристики и цели. Освен пълно транспониране на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1269 се очаква предвиденото допълнение в Наредба № 58 да насърчи допълнително инвеститорското търсене на устойчиви инвестиции, да допринесе за пренасочване на капиталовите потоци към инвестиции в устойчивото развитие и по този начин да се постигне устойчив и приобщаващ икономически растеж.

1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба

През периода не са приемани практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба.

Изготвено е Становище № 04-13-64/06.06.2023 г. по писмо на администрацията на Министерския съвет Дирекция „Модернизация на администрацията“ във връзка със систематизиране на усилията за подобряване на регулаторната политика на Република

България. Становището взема отношение по направени предложения за намаляване на административната тежест в нормативната уредба в областта на застраховането.

На 15.06.2023 г. на дирекция Международно сътрудничество е изпратено становище по нов законодателен пакет - Стратегия за инвеститорите на дребно“ (Retail investment strategy). Представени са бележки по предложението за изменение на Директива (ЕС) 2016/97 за разпространението на застрахователни продукти (IDD).

Изготвено е становище № 03-00-25 3/17.08.2023 относно писмо на Администрацията на Министерския съвет за предложения за изменения и допълнения на Закона за движението по пътищата.

Издаден е общ административен акт Заповед № 3-90 от 31.03.2023 г. на Заместник-председателя на Комисията, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ за отмяна на Заповед № 197/14.10.2008 г. заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ с която застрахователите, които предлагат застраховки „Кредити“, „Гаранции“ и „Разни финансови загуби“ са били задължени да представят в Комисията ежесмесечна обобщена (агрегирана) информация за застрахователните суми по посочените видове застраховки, базирана на валидните към края на съответния отчетен период договори.

Издаден е общ административен акт Решение № 1054 – ГФ от 30.11.2023 г. , за определяне размер на вноските във „Фонда за незастраховани МПС“ на ГФ по чл. 554, т. 1 от КЗ и размер на вноската по чл. 563, ал. 2, т. 3 от КЗ в „Обезпечителния фонд“ за 2024 г., както и срокове за тяхното извършване

1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи

За 2023 г. Комисията е декларирала, че ще спазва или че възнамерява да спазва в надзорната си практика следните Насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари:

- ✓ Насоки относно преодоляването от ЦК на конфликти на интереси;
- ✓ Насоки относно мерките за допълнително обезпечаване за ограничаване на процикличността, прилагани от централните контрагенти, съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура;
- ✓ Насоки относно бенчмарковете с малка значимост съгласно Регламента за Бенчмарковете;
- ✓ Насоки за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“;
- ✓ Насоки относно писмените споразумения между членовете на колегиите на централни контрагенти;
- ✓ Насоки относно общите процедури и методики за надзорен преглед и процеса на оценка на централните контрагенти съгласно чл.21 от РЕПИ;
- ✓ Насоки относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II за целесъобразност и освобождаване само за изпълнение;
- ✓ Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни съгласно Регламента за бенчмарковете;

- ✓ Насоки относно сценариите за стрес тестовете съгласно Регламента за ФПП;
- ✓ Насоки относно стандартните формуляри, формати и образци за подаване на заявление за разрешение за управление на пазарна инфраструктура, основана на ТДР;
- ✓ Насоки относно сценариите в плановете за възстановяване на ЦК (член 9, параграф 12 от РВПЦК);
- ✓ Насоки относно показателите в плановете за възстановяване на централни контрагенти (член 9, параграф 5 от РВПЦК);
- ✓ Насоки относно определени аспекти на изискванията на MiFID II за възнагражденията;
- ✓ Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID за годност;
- ✓ Насоки относно изискванията за управление на продукта по ДПФИ II;
- ✓ Насоки за последователното прилагане на предпоставките за използването на мерките за ранна намеса (член 18, параграф 8 от РВПЦК);
- ✓ Насоки относно допълнително уточняване на обстоятелствата за временни ограничения в случай на значимо събитие, несвързано с неизпълнение, в съответствие с член 45а от РЕПИ;
- ✓ Насоки относно методиката, използвана от органите по реструктуриране за оценяване на договори преди тяхното прекратяване, както е описано в член 29, параграф 1 от РВПЦК;
- ✓ Насоките относно прилагането на обстоятелствата, при които се счита, че даден централен контрагент е проблемен или има вероятност да стане проблемен (чл. 22, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 година относно рамка за възстановяване и реструктуриране на централни контрагенти).

За 2023 г. Комисията е декларирала, че ще спазва или че възнамерява да спазва следните насоки, издадени от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване:

- ✓ Насоки относно разглеждането на жалби от застрахователните посредници;
- ✓ Насоки относно прилагането на дългосрочните гаранционни мерки;
- ✓ Насоки относно признаването и оценката на активи и пасиви, различни от техническите резерви;
- ✓ Насоки за докладване и публично оповестяване;
- ✓ Насоки относно методите за определяне на пазарните дялове, подлежащи на докладване;
- ✓ Насоки относно допълнителните собствени средства;
- ✓ Насоки относно класификацията на собствените средства;
- ✓ Насоки относно обособените фондове;
- ✓ Насоки относно третирането на свързани предприятия, включващи участия;
- ✓ Насоки относно подхода на подробен преглед;

- ✓ Насоки относно прилагането на споразумения за пасивно презастраховане към подмодула на подписваческия риск в общото застраховане;
- ✓ Насоки относно третирането на експозициите към пазарния риск и към риска от контрагента в стандартната формула;
- ✓ Насоки относно прилагането на модула на животозастрахователния подписвачески риск;
- ✓ Насоки относно подмодула на катастрофичния риск в здравното застраховане;
- ✓ Насоки относно способността за покриване на загуби на техническите резерви и отсрочените данъци;
- ✓ Насоки относно специфичните за предприятието параметри;
- ✓ Насоки относно използването на вътрешни модели;
- ✓ Насоки относно груповата платежоспособност;
- ✓ Насоки за процеса на надзорния преглед;
- ✓ Изменени насоки относно границите на договора;
- ✓ Изменени насоки относно оценката на техническите резерви.

В отчетния период Комисията е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните насоки, издадени от Европейския банков орган:

- ✓ Насоки относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034;
- ✓ Насоки относно политиките и механизмите за контрол за ефективно управление на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма (ИП/ФТ) при предоставянето на достъп до финансови услуги;
- ✓ Насоки относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие, и ролята и отговорностите на служителя, отговорен за нормативното съответствие във връзка с БИП/БФТ, съгласно член 8 и глава VI от Директива (ЕС) 2015/849;
- ✓ Насоки относно използването на решения за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти съгласно член 13, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849.

2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации

2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През 2023 г. Комисията взе участие във видео конферентна среща на Експертната група към Европейската комисия по банково дело, плащания и застраховане (EGBPI), проведена на 19.01.2023 г. и в среща на EGBPI - Отворени финанси, проведена на 22.03.2023 г. и 30.03.2023 г. Представители на Комисията участваха също в заседание на EGBPI на 04.05.2023 г., както и в среща на EGBPI по делегираните актове за DORA и MiCA, която се проведе на 29 септември 2023 г. Освен това системно бяха подготвяни отговори и становища по различни въпроси, разглеждани в работните групи на ЕК.

2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През отчетния период представители на Комисията подготвиха позиции и становища за работата на постоянните работни групи към съответните водещи ведомства за осъществяване на основните дейности на експертно ниво по съответните политики на ЕС в рамките на координационния механизъм по европейските въпроси. В тази връзка например се взе участие по дейността на РГ 26 по отношение на финансовите услуги, като беше разгледан Планът за действие относно подредбата на институциите по отделните законопроекти. Участие беше взето и по дейността на РГ 31 „Европейски семестър” с водещо ведомство Министерство на финансите, като беше актуализиран съставът на групата, осъществи се работа по проектите на график и на структура на Националната програма за реформи на Република България за 2023 г., беше оказано съдействие и по отношение на работата на подгрупа „Цифрова България“ към РГ 31.

През 2023 г. продължи активното сътрудничество между Комисията и в частност с представители от управление „Осигурителен надзор”, и различни международни и европейски органи в областта на допълнителното пенсионно осигуряване.

През отчетния период, служители от управление „Осигурителен надзор“, членове на работни групи ENW 7 и SSC изготвиха 4 позиции за заседанията на Съвета на надзорниците на ЕЮРА, бяха представени коментари по доклада за надзорните действия на ЕЮРА за 2022 г. Предоставени са писмени коментари до ENW 7 и PSC за съобразяване със спецификата на ДПО в България по консултационния документ и по проекта на становище за прегледа на Директива 2016/2341 и по проекта на глава за условията за осъществяване на дейност и предотвратяване на конфликт на интереси от наръчника на ЕЮРА за надзор над ИППО.

Също така беше попълнен въпросник, получен по линия на ЕЮРА във връзка с прилагането на принципите за устойчиви финанси. По линия на Експертна мрежа 5 „Финансова стабилност“ от наша страна беше предоставена необходимата информация във връзка с изготвяните от ЕЮРА регулярни шестмесечни отчети за финансовите условия и финансовата стабилност на застрахователния сектор и сектора на пенсионно осигуряване по професионални схеми. През периода беше проведен и телеконференстен разговор, организиран от ЕЮРА във връзка с възможностите за предоставяне на техническа помощ на националните компетентни органи по програма на Европейския съюз.

През отчетния период представителите на управление „Осигурителен надзор” продължиха работата по задълбочаване сътрудничеството между Комисията и различни международни и европейски органи в областта на допълнителното пенсионно осигуряване: в изпълнението на текущите задължения на членовете на Експертна мрежа 7 „Пенсионно осигуряване“ (ENW 7) към Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕЮРА), свързан с преглед на постъпили проекти на документи и изготвяне на отговори по получени въпросници и искания за информация; участваха в качеството си на наблюдатели в Управителните комитети на ЕЮРА: Risks & Financial Stability Steering Committee (RFSC), Policy Steering Committee (PSC) и Supervisory Steering Committee (SSC) с оглед проследяване развитието на дискусиите в области, определяни като ключови за сектора

на небанкови финансови услуги; изготвиха позиции за заседанията на Съвета на надзорниците на ЕЮРА.

2.3. Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB

- Участие в 21 срещи/телеконференции разговори на органи и структури на ESRB. Заложени в бюджета за 2023 г. са 20, като една от работните групи е планирала да проведе общо 5 работни срещи през годината вместо обичайните 4;
- Във връзка със заседанията на Генералния съвет, са изготвени общо 17 позиции при заложени 12 в бюджета за 2023 г. Броят на позициите обикновено варира между 4 и 5 броя на заседание;
- Взето отношение по 31 писмени процедури на ESRB от предвидени 26. Броят на писмените процедури зависи от програмата и естеството на проблемите, по които работят съответните работни групи през годината, поради което техният брой може да бъде предвиден с голяма степен на несигурност;
- Попълнени са 4 тримесечни въпросника за рисковете и заплахите в рамките на АТС на ESRB;
- Работа по проект на Обобщен доклад за съответствие с изискванията на Препоръка на ESRB от 25 май 2020 г. относно ликвидните рискове, произтичащи от исканията за допълнително обезпечение (ESRB /2020/6).
- Работа по проект на Обобщен доклад за съответствие с изискванията на Препоръка ESRB/2016/14 относно запълването на празноти в данните за недвижимите имоти, изменена с Препоръка ESRB/2019/13.
- Работа по проект на Обобщен доклад за съответствие с изискванията на Препоръка ESRB/2017/6, относно ликвидни и ливъридж рискове в инвестиционни фондове;
- Работа по проект на доклад за изпълнението на Препоръка ESRB/2020/12 относно идентифициране на правни субекти;
- Работа по отчитане изпълнението на Препоръка ESRB/2015/2 относно трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциална политика;
- Работа по последващи действия във връзка с Препоръка ESRB/2021/17 относно общоевропейската рамка за координация на системни киберинциденти за съответните органи.

2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

През 2023 г. представители на Комисията продължиха активната си работа по процеса на присъединяване на България към ОИСР. Бяха попълнени въпросници по отношение на Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели, а освен това представители на българския надзорен орган участваха в техническа мисия на делегация на ОИСР, като срещите се проведоха в Националната агенция за приходи. Комисията даде своя

принос и към изготвянето на отговори на въпроси на Комитета по търговия на ОИСР в рамките на прегледа на отвореността на пазара на България.

Българският регулатор подготви самооценка по отношение на Принципите за корпоративно управление, част от прегледа на Комитета по корпоративно управление (ККУ), като представители на Комисията участваха в мисията на ОИСР в България по темата, подготвиха презентация, която изложиха в Министерството на икономиката и индустрията пред делегацията на ОИСР. Експерти на Комисията представляваха България на няколко заседания на ККУ в Париж.

Комисията продължи да си сътрудничи с Министерството на външните работи, като системно беше предоставяна информация, свързана с присъединителния процес на България към организацията, беше изпратен принос по отношение на Националната пътна карта с дейности по сътрудничество с ОИСР, както и по Правилата за участието на български представители в работните органи на ОИСР.

Експерти на Комисията участваха и в изготвянето на бележки по документите във връзка с Икономическия преглед на България от ОИСР, както и по отношение на техническия преглед на политиката в областта на цифровата икономика.

Беше подготвен принос във връзка с работата в Комитета по финансови пазари (КФП) и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (КЗЧПО). За прегледите от тези два комитета експерти от Комисията попълниха няколко въпросника, а за КЗЧПО, в качеството ѝ на водеща институция, организира подготовката на приноса на България по прегледа. Управление „Осигурителен надзор“ изготви детайлна самооценка относно съответствието на допълнителното пенсионно осигуряване с правните препоръки OECD/LEGAL/0429 и OECD/LEGAL/0467 на ОИСР и презентация, съгласувана с Министерство на финансите, която представи на съвместна среща на Работната група по частни пенсии (WPPP) към ОИСР и на Техническият комитет на IOPS, и на семинар на Международната асоциация за пенсионни изследвания (IPRA).

Представители на Комисията взеха участие както в срещи на структури на ОИСР, така и в заседания между българските институции, например на Междуведомствената експертна комисия към Междуведомствения координационен механизъм по кандидатурата на България за членство в ОИСР и заседания на самия Междуведомствен координационен механизъм.

3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници

3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС

По отношение на т. 3 от показателите „Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници“ следва да бъде посочено, че Комисията не участва пряко във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС, но предоставя становища по теми, попадащи в компетенциите на българския регулаторен орган.

През отчетния период Комисията изготви и предостави становища по Listing Act, Зелени облигации, ESAP, Retail Investment Strategy, EMIR, Стратегията за инвеститорите на дребно, AIFMD, AML.

3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции

През отчетния период бяха попълвани въпросници към международни и европейски органи и институции, сред които такива на IOSCO, IAIS и IOPS, организации, на които Комисията е член. През годината се проведе също така Европейският форум EUROFI, като Комисията излъчи свой представител в събитието.

4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС

4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС

По отношение на т. 4 от показателите за изпълнение по бюджетните програми „Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС“ следва да се посочи, че през 2023 г. половината заседания на ЕОЦКП и на ЕОЗППО се провеждат присъствено, а другата половина - чрез телеконферентни разговори. Отчетените заседания не включват само срещите на най-високо ниво на ЕОЦКП и ЕОЗППО – тези на Съветите на надзорниците, но също така и заседания на работните групи на двете регулаторни институции. Все повече заседания и срещи на работните групи се провеждат не присъствено, тъй като това е по-лесен и удобен начин за дискутиране и решаване на актуални проблеми веднага, когато възникнат.

Комисията за финансов надзор има представители също така и в работни групи към ЕБО, като например в Подгрупата за инвестиционните посредници (SGIF), като в тази връзка служители на българския надзорен орган взимат участие както в срещи на ЕБО, така и в подаването на информация, подготвянето на становища и бележки.

През 2023 г. представителите на Комисията в подкомитетите на Съвместния комитет на европейските надзорни органи продължиха своята работа чрез присъствие на срещи и попълване на въпросници.

4.2 Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС

Във връзка с изложеното в т. 4.1. се наблюдава и голям брой позиции/становища, изготвени през отчетния период, като това число включва позиции за заседанията на най-високо ниво в европейските надзорни органи, а също така и документи, подготвени преди срещи на работни групи.

4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни

Броят на изпратените отговори на искания за информация, попълнените въпросници, предоставените анализи и статистически данни всеки следващ отчетен период расте предвид

динамично развиващите се финансови пазари и свързаните с тях промени в регулаторните изисквания, както и в следствие на сложните международни отношения и свързаните с тях предизвикателства. През отчетния период представителите на КФН продължиха работата по задълбочаване сътрудничеството между надзорния орган и международните и европейските органи с оглед проследяване развитието на дискусиите в области, определяни като ключови за сектора на небанкови финансови услуги, както и за поддържането на устойчиви междуинституционални отношения. В този период от дирекция „Осигурителен надзор“ е попълнен въпросник, получен по линия на ЕОЗППО във връзка с прилагането на принципите за устойчиви финанси. Също така по линия на Експертна мрежа 5 „Финансова стабилност“ е предоставена необходимата информация във връзка с изготвяните от ЕОЗППО регулярни шестмесечни отчети за финансовите условия и финансовата стабилност на застрахователния сектор и сектора на пенсионно осигуряване по професионални схеми. През периода е проведен и телеконференстен разговор, организиран от ЕОЗППО във връзка с възможностите за предоставяне на техническа помощ на националните компетентни органи по програма на Европейския съюз.

През първото тримесечие на 2023 г. служители от дирекция „Осигурителен надзор“ изготвиха и предоставиха на ОИСР предварителни статистически данни за пенсионните фондове за 2022 г. Дадени са коментари по изданието на организацията Pension Markets in Focus 2022, както и във връзка с ежегодното проучване за инвестиционните регулации на пенсионните фондове. Също така беше попълнен въпросник във връзка с проучване на ЕОЦКП - Survey for the preparation of the 4th Annual Report on Supervisory Measures and Penalties under Article 4,9,10 and 11 of EMIR.

През второто тримесечие на 2023 г. са попълнени няколко въпросника, получени по линия на Комитета за защита на потребителите и финансови иновации към ЕОЗППО (CCPFI) - Complaints, Market overview, Top 3 Consumer Trends Report, Consumer Trends Report - Focus Topics Pension, Cross Sectoral - Focus Topic.

5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането

През 2023 г. служители на управление „Застрахователен надзор“ взеха участие в общо 26 срещи годишно, в това число: 17 надзорни колегиуми на надзорните органи на 9 застрахователни групи; 2 срещи във връзка със създадената през втората половина на 2023 г. платформа за сътрудничество на групата Евроинс Иншурънс Група и 7 надзорни колегиуми във връзка с изпълнение на решението за прилагане на Насоките за колегиите за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма на Европейските надзорни органи (JC 2019 81), касаещи сътрудничеството и обмена на информация за целите на Директива (ЕС) 2015/849 между компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции, от страна на Комисията.

6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензии, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.

6.1 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения

През 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени проекти за:

- ✓ 2 (две) решения за отнемане на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел (в резултат на изричен доброволен отказ и чрез реализирана процедура по обратно изкупуване на акциите на ДСИЦ при условията и по реда на чл. 149б от ЗППЦК);
- ✓ 16 (шестнадесет) решение за издаване на одобрения на лица за членове на съвета на директорите на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ 20 (двадесет) решения за издаване на одобрения на промени в устава на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ 22 (двадесет и две) решения за издаване на одобрение за възлагане на дейност на трето лице по чл. 27, ал. 4 от ЗДСИЦДС или изменения/допълнения в договора с трето лице по чл. 27, ал. 6 от ЗДСИЦДС по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ 8 (осем) решения за издаване на одобрение на замяна на банка-депозитар по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ 8 (осем) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на акции;
- ✓ 2 (две) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на варианти;
- ✓ 2 (две) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на облигации;
- ✓ 18 (осемнадесет) решения за одобрение на проспект за допускане до търговия на емисии облигации;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на одобрение на допълнение към проспект;
- ✓ 2 (две) решения за отказ за одобрение на проспекти;
- ✓ 74 (седемдесет и четири) писма за допълнителна информация и документи по производства за разглеждане на проспекти;
- ✓ 12 (дванадесет) общо докладни записки и писма във връзка със задълженията на Комисията по Делегиран Регламент (ЕС) 2017/587 и Делегиран Регламент (ЕС) 2017/588;
- ✓ 6 (шест) решения за издаване на временна забрана за публикуване на търгови предложения/предложения за обратно изкупуване;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на окончателна забрана за публикуване на търгово предложение;
- ✓ 8 (осем) решения по протокол за не издаване на окончателна забрана за публикуване на търгово предложение/предложение за обратно изкупуване;
- ✓ 16 (шестнадесет) решения за вписване на емисия акции след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ 2 (две) решения за вписване на емисия облигации след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ 2 (две) решения за вписване на емисия варианти след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ 4 (четири) решения за отписване на публично дружество и издадената от него емисия акции;
- ✓ 4 (четири) решения за отписване на емисии облигации;

- ✓ 2 (две) решения за отписване на дружество като емитенти и издадената от него емисия облигации;
- ✓ 3 (три) решения за издаване на одобрения на документи във връзка с преобразуване с участието на публични дружества;
- ✓ 10 (десет) решения за признаване на придобита квалификация за извършване на дейност като инвестиционен консултант;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на лиценз за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти (в резултат на изричен доброволен отказ на лицето);
- ✓ 72 (седемдесет и две) изготвени различни документи и материали във връзка с насрочените за м. май 2023 г. изпити за придобиване на право за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти и/или инвестиционен консултант (обработени заявления за допускане до изпит; подготовка на предложения за заседания; решения за допускане на кандидатите до изпит; прес-съобщения; писма до кандидатите за допускането им до изпитите; писма-покани членове на изпитна комисия; определяне на квестори, отчет на квестори, протоколи; сертификати и др.).
- ✓ 1 (едно) решение за прекратяване на производство за издаване на лиценз на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за разширяване на лиценз на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на лиценз на ИП (доброволен отказ);
- ✓ 10 (десет) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на ИП;
- ✓ 2 (две) решения за одобрение на промени в правилника за дейността на „Централен депозитар“ АД;
- ✓ 2 (две) решения за издаване на лиценз на управляващо дружество;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на разрешение за преобразуване на управляващо дружество;
- ✓ 21 (двадесет и едно) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на управляващо дружество;
- ✓ 2 (две) разрешения за организиране и управление на договорен фонд;
- ✓ 7 (седем) решения за отписване на договорен фонд от регистъра на Комисията;
- ✓ 122 (сто двадесет и две) решения за одобрение на промени в правилата по чл. 13, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ на договорни фондове;
- ✓ 102 (сто и две) решения за одобрение на промени в правилата за оценка на активите на договорни фондове;
- ✓ 105 (сто и пет) решения за одобрение на промени в правилата за управление на риска на договорни фондове;
- ✓ 92 (деветдесет и две) решения за одобрение на промени в договорите за депозитарни услуги на договорни фондове;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на одобрение на замяна на банка депозитар на договорен фонд;
- ✓ 2 (две) разрешения на захранващи колективни инвестиционни схеми да продължат да захранват главна схема, която се е преобразувала;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;

✓ 46 (четиридесет и шест) решения за издаване на одобрение на промени в правила, договори за депозитарни услуги или управителни органи на национален инвестиционен фонд;

✓ 7 (седем) решения за одобрение на промени, издадени на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове.

✓ 4 (четири) уведомления за придобиване на квалифицирано участие в инвестиционен посредник,

✓ 1 (едно) уведомление за придобиване на квалифицирано участие в управляващо дружество;

✓ 1 (едно) решение за одобрение на участие на централен депозитар на ценни книжа в дъщерно дружество.

В началото на 2023 г. се наблюдава съществено надвишаване на прогнозния брой на производствата за одобрение на промени в документите на колективни инвестиционни схеми, национални инвестиционни фондове и алтернативни инвестиционни фондове, което е свързано с привеждане на дейността на тези поднадзорни лица в съответствие с промени в ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44.

За 2023 г. в управление „Застрахователен надзор“ са изготвени проекти на 100 (сто) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения:

✓ 5 (пет) решения за издаване на допълнителен лиценз на застрахователни дружества;

✓ 4 (четири) решения за одобрение на придобиване или увеличаване на квалифицирани участия в застрахователни дружества;

✓ 34 (тридесет и четири) решения относно одобрения на членове на управителни и контролни органи на застрахователни и презастрахователни дружества и застрахователни холдинги и на лица, осъществяващи ключови функции в застрахователни или презастрахователни дружества;

✓ 38 (тридесет и осем) решения за утвърждаване на одитори на застрахователни или презастрахователни дружества и застрахователни холдинги;

✓ 3 (три) решения по прилагане на регулаторни мерки спрямо ГФ;

✓ 7 (седем) решения за прекратяване, спиране и възобновяване на административни производство;

✓ 6 (шест) решения във връзка с прилагане на регулаторни режими по отношение на застрахователи с отнет лиценз.

✓ 1 (едно) решение за регистриране на организация за провеждане на професионално обучение на лица, постъпващи на работа в застрахователен брокер.

✓ 2 (две) решения за признаване на частична правоспособност на отговорен актюер;

През периода, в управление „Застрахователен надзор“ са разгледани заявления и са изготвени проекти на 13 (тринадесет) индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим:

✓ 9 (девет) решения за вписване на застрахователни брокери във водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;

✓ 4 (четири) решения за заличаване на застрахователни брокери от водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН.

През отчетната 2023 г. в управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти на 26 (двадесет и шест) индивидуални административни акта във връзка с производства по издаване на разрешения и одобрения:

✓ 12 (дванадесет) решения за издаване на одобрение на членове на управителни и надзорни органи на пенсионноосигурителни дружества;

✓ 2 (две) решения за одобрение на изменения и допълнения в правилник за организацията и дейността на управляван от пенсионноосигурително дружество универсален пенсионен фонд, професионален пенсионен фонд, доброволен пенсионен фонд или доброволен пенсионен фонд по професионални схеми;

✓ 10 (десет) решения за съгласуване избора на одитори на пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове;

✓ 2 (две) решения за издаване на разрешение за придобиване на квалифицирано участие в капитала на пенсионноосигурително дружество

6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим

През 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, управление „Застрахователен надзор“ и управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти за:

✓ 9 (девет) решения за вписване на застрахователни брокери в регистъра, воден от Комисията;

✓ 4 (четири) решения за доброволно заличаване на застрахователни брокери от регистъра на Комисията;

✓ 1 (едно) решение за регистрация на организации, провеждащи обучения на застрахователни брокери, съгласно Наредба на № 28 от 10.05.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит за професионална квалификация на застрахователните брокери и за признаване на квалификация, придобита в държава членка, и за регистрация на материалите за професионално обучение ;

✓ 5 (пет) решения по производства за вписване на обвързани агенти в регистъра на Комисията и едно прекратено производство;

✓ 3 (три) решения за регистрация на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи не надхвърлят установените в чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ прагове и 1 (едно) решение за отписване на такова лице от водения от Комисията регистър.

✓ 9 (девет) решения за вписване на застрахователни брокери във водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;

✓ 4 (четири) решения за заличаване на застрахователни брокери от водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;

6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт

6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;

През 2023 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили следните нотификации от поднадзорни на Комисията лица:

- ✓ 49 (четиридесет и пет) уведомления за актуализация на информацията за свободно предоставяне на услуги от български ИП на територията на други държави членки;
- ✓ 1 (едно) уведомление за прекратяване на клон на български ИП на територията на друга държава членка.

През отчетения период в управление „Застрахователен надзор“ са получени 13 (тринадесет) нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници да извършват трансгранична дейност, както следва:

- ✓ 2 (две) уведомления до компетентни органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в Република България да разширят обхвата на своята дейност на тяхна територия;
- ✓ 8 (осем) уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да извършват дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги чрез предоставянето на услуги на територията на нови държави членки;
- ✓ 3 (три) уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да разширят обхвата на извършваната на тях дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги.

В края на 2023 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в Република България, заявили намерение да извършват трансгранична дейност, възлиза на 19, застрахователните посредници са общо 66.

6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България.

През 2023 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България както следва:

- ✓ Нотификации за свободно предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 44 броя;
- ✓ Нотификации за откриване на клон за предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 2 броя, една от които прекратена;
- ✓ Нотификация на управляващи дружества – 2;

- ✓ Нотификации на колективни инвестиционни схеми от ЕС – 161 класа;
- ✓ Нотификация на лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 7 броя;
- ✓ Нотификации на алтернативни инвестиционни фондове – 59 броя;
- ✓ Нотификации на EUVECA – 39 броя;
- ✓ Прекратени нотификации на лица от ЕС – 226 броя;
- ✓ На инвестиционни посредници – 32 броя;
- ✓ На управляващи дружества – 1 броя;
- ✓ На колективни инвестиционни схеми – 173 броя;
- ✓ На лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 0;
- ✓ На алтернативни инвестиционни фондове – 15 броя;
- ✓ На EUVECA – 5 броя.

При съпоставяне с прогнозните данни се наблюдава плавно и вълнообразно нарастване на интереса към предлагането на дялове на АИФ, включително EUVECA, на територията на Република България, което е свързано със значителното развитие на приложното поле на института в европейски мащаб.

През 2023 г. Комисията е нотифицирана по Регламента за проспектите за общо 87 проспекта.

В отчетния период в Комисията са постъпили общо 10 нотификации за трансгранична дейност на доставчици на услуги за колективно финансиране по чл. 18 от Регламент (ЕС) 2020/1503.

В края на 2023 г. в управление „Застрахователен надзор“ са получени 228 (двеста двадесет и осем) нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници със седалище в ЕС и ЕИП да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, както следва:

- ✓ 22 (двадесет и две) уведомления до Комисията за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да извършват дейност на територията на Република България;

- ✓ 44 (четиридесет и четири) уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни дружества със седалище в държави членки на ЕС, които извършва дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги,

- ✓ 4 (четири) уведомление до Комисията от органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България;

- ✓ 96 (деветдесет и шест) уведомления до Комисията от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да извършват на територията на Република България дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги или правото на установяване;

- ✓ 34 (тридесет и четири) уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни посредници със седалище в държави членки на ЕС, които

извършва дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги,

✓ 28 (двадесет и осем) уведомления до Комисията от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България.

Към 31.12.2023 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в държави членки, заявили намерение да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, възлиза на 430, застрахователните посредници са общо 2 180.

6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания

През 2023 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност” са разгледани 9 (девет) броя уведомления по чл. 5 от ЗПФИ за прилагане на освобождаване за 2023 г. съгласно Регламент (ЕС) 2017/592, 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в инвестиционен посредник и 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в управляващо дружество.

В управление „Застрахователен надзор“ са разгледани 20 (двадесет) проекта на договор за прехвърляне на дейности или ключови функции на застрахователни или презастрахователни дружества по смисъла на чл. 110 от КЗ.

През отчетния период са разгледани документи общо 80 (осемдесет) промени в застрахователни посредници, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. нови управители или лица, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти, други ключови функции на уведомителен режим, политики по Наредба № 17, промени в организационната структура и други.

През 2023 г. в управление „Осигурителен надзор“ е извършен преглед на внесени от пенсионноосигурителните дружества 72 броя документи, които макар и да не подлежат на одобрителен режим, са проверени от гледна точка на тяхната законосъобразност и синхрон с останалите актове на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. В тази връзка за част от тях са дадени насоки и препоръки с цел отстраняване на непълноти, несъответствия и/или прецизиране.

6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент

През отчетния период са изготвени и утвърдени технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност, които се прилагат за изчисляване на пенсионните резерви към 31.12.2023 г. от пенсионноосигурителните дружества, които управляват фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, като информацията и решението са публикувани на електронната страница на Комисията в края на календарната година.

6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове

През 2023 г. бяха образувани 8 служебни производства за определяне на минималната доходност при управлението на активите на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Постановени са 4 решения за определяне на минималната доходност на универсалните пенсионни фондове, 4 решения за определяне на минималната доходност на професионалните пенсионни фондове. Решенията са публикувани на интернет страницата на Комисията, както и данни за постигнатата доходност на фондовете, послужила като база за изчисленията.

7. Вписване в регистрите на КФН

7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри

Във връзка воденето и съхраняването от Комисията на регистрите по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗКФН и за обновяване на информацията на страницата на Комисията относно промяна на обстоятелствата свързана с поднадзорни лица през отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 732 броя разпореждания и заявки, които включват конкретни обстоятелства подлежащи на вписвания във водените от Комисията регистри.

През 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени общо 281 (двеста осемдесет и един) проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от Комисията публични регистри, които обхващат 12 разпореждания за периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, 24 за нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от Комисията регистри и 27 разпореждания за установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност и 218 (двеста и осемнадесет) броя проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от Комисията публични регистри.

През 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 270 (двеста и седемдесет) разпореждания за вписване на обстоятелствата в публичния регистър на КФН.

През отчетния период експерти от дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ са изготвили 203 (двеста и три) броя проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от Комисията публични регистри на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и на професионалните схеми. През 2023 г. от дирекция “Осигурителен надзор” са изготвени 50 разпореждания за вписване на одитираните финансови отчети на ФДПО и ФИП към 31.12.2022 г. Също така текущо се следи информацията за влизането в сила на издадените от заместник - председателя наказателни постановления, споразумения и решения за приложени принудителни административни мерки, като през отчетния период са изготвени 17 разпореждания за вписване на обстоятелства във водения от Комисията публичен регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване.

7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са извършени общо 8 790 вписвания, които най-общо обхващат обстоятелства, свързани с актуализиране на документи относно дейността на поднадзорните лица, периодични справки

и отчети, и нововъзникнали обстоятелства в хода на осъществяваната дейност от страна на поднадзорните лица, уведомления и делегиране на функции в съответствие с нормативните изисквания, одобрения, актуализиране на списъци и нотификации, прес-съобщения и др.

През 2023 г. с разпорежданията са извършени общо 1116 (хиляда сто и шестнадесет) вписвания на обстоятелства във водените от Комисията регистри, като по отношение на периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия, са извършени 191 (сто двадесет и девет) вписвания на обстоятелства, които са свързани с периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия; по отношение на нововъзникнали факти и обстоятелства по наложени административни санкции, са извършени 423 (четиристотин двадесет и три) вписвания на обстоятелства, и по отношение на установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност, са извършени 238 (двеста тридесет и осем) вписвания на обстоятелства и 264 (двеста шестдесет и четири) вписвания на обстоятелства относно нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от Комисията регистри.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са извършени общо 7260 вписвания на обстоятелства във водените от Комисията публични регистри на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове и на професионалните схеми, фондовете за извършване на плащания, както и на осигурителните посредници на дружествата за допълнително социално осигуряване.

8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица

Дистанционният контрол е самостоятелна част от надзорната дейност, при която се извършва анализ на постъпващата в Комисията информация. Чрез него се осъществява постоянно наблюдение и периодична оценка на състоянието на поднадзорните лица и резултатите от тяхната дейност. Целта е регулярен мониторинг за спазване на нормативната уредба и законосъобразността на извършваната дейност, с оглед постигане на законово определените цели на регулатора - защита интересите на инвеститорите и потребителите на предлаганите услуги и осигуряване на прозрачност и информираност за участниците на пазара.

През 2023 г. извършените дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица са в размер на 33 385 броя. Наблюдава се понижение в броя на дистанционните проверки, свързани с текущия надзор на дейността на поднадзорните на Комисията лица, което в голяма степен се дължи, както на намаляване броя на поднадзорни лица, така и на динамиката на финансовите пазари, изразяваща се в поведението на инвеститорите, които предприемат действия в опит да минимизират евентуални загуби от държането на финансови инструменти. В тази връзка намаляващият поток на постъпващата информация в Комисията е в пряка зависимост от поведението на инвеститорите.

Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на Комисията лица – Проверките, свързани с текущия надзор през отчетната 2023 г. обхващат основно проверка на представените на Комисията, „БФБ“ АД и

на обществеността индивидуални и консолидирани междинни финансови отчети/уведомления; провеждането на общи събрания на акционерите; уведомления относно вътрешната и важната информация за поднадзорните лица. В резултат на текущия надзор са инициирани тематични проверки на поднадзорните лица по отношение спазване на националното и европейското законодателство с пряко действие. През отчетния период са извършени тематични проверки, свързани със спазване на разпоредбите на ЗППЦК от страна на емитентите на облигации и от страна на доверениците на облигационерите. Извършени са проверки за изпълнението на задълженията за предоставянето на дължимата информация на Комисията, обществеността и на регулирания пазар, на който са допуснати за търговия финансовите инструменти на поднадзорните лица. През отчетната 2023 г., на база обобщени данни за нормативно съответствие с изискванията на разпоредбите на чл. 145, ал. 1 и следващите от ЗППЦК, са извършени тематични проверки, свързани с разкриване на значително дялово участие в капитала на публични дружества чрез придобиване или прехвърляне, пряко или непряко на правото на глас в общото събрание на публичното дружество.

По повод разширяването на наложените от Съвета на Европейския съюз санкции срещу Руската федерация и Република Беларус през отчетния период продължи засиленото наблюдение върху инвестициите на предприятията за колективно инвестиране в компании от забранителните списъци, като е извършена допълнителна проверка на собствените портфейли на мениджърите на активи, портфейлите по доверително управление, управлявани от тях.

На 01.01.2023 г. влезе в сила Регламент (ЕС) № 1286/2014, като в тази връзка беше извършен анализ на всички основни информационни документи (ОИД), като до УД и БАУД бяха изпратени писма с указания относно прилагането на новите изисквания. Анализите на актуализираните ОИД след дадените указания показват подобряване на качеството на данните, съдържащи се в документите, както и на оповестяваната в тази връзка информация на интернет страниците на УД.

През отчетния период изтече срокът за привеждане на дейността на УД и ЛУАИФ с нововъведените изисквания в Наредба № 44, като в тази връзка бяха извършени проверки на вътрешните документи, стрес-тестове и др.

През отчетния период се наблюдава тенденция към намаляване на броя на нарушенията на инвестиционните ограничения, извършени по причини извън контрола на КИС, спрямо предходната 2022 година.

През отчетния период продължи мониторингът върху управлението на ликвидния риск при КИС, свързан с подавани поръчки за обратно изкупуване на дялове на стойност над 10% от нетната стойност на активите на КИС. Въз основа на предоставената през отчетния период информация са налице единични случаи на подадени поръчки за обратно изкупуване на стойност над посочената, като не са констатирани ликвидни проблеми, свързани с тяхното изпълнение.

През 2023 г. в отдел „НПДЕЦКДСИЦ“ от управление „НИД“ бе извършена по нова Методология за подбор на преглед на финансовите отчети на публични дружества, други

емитенти на ценни книжа и дружества със специална инвестиционна цел, основана на смесен модел, при който се въвежда подход на риск базиран надзор, съчетан с подход на извадка и ротация. За преглед и проверка годишните отчети, въз основа на горната методология, бяха подбрани определен брой дружества. След определяне на дружествата за проверка съгласно въведения смесен модел, се пристъпи към подробен преглед както на консолидирания (ГКФО), така и индивидуалния годишен финансов отчет (ГФО) на съответното дружество.

На база получени периодични справки и отчети от застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, през 2023 г. са извършени 423 (четиристотин двадесет и три) дистанционни проверки.

Съгласно чл. 311, ал. 3, т. 1 и т. 2 от КЗ, застрахователните брокери представят в Комисията годишни справки и отчети – в срок до 31 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят и шестмесечни справки и отчети - в срок до 31 юли на съответната година, по образец, утвърден със Заповед № № 3-169 от 08.06.2022 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, през 2023 г. са извършени проверки на 675 застрахователни брокера, които са извършвали дейност през отчетната 2022 г. и през първото полугодие на 2023 г.

Предвид горното, през полугодieto са извършени общо 1098 (хиляда деветдесет и осем) дистанционни проверки, с което се наблюдава изпълнение на заложените 1020 бр. в годишната бюджетна прогноза за 2023 г.

Управление „Осигурителен надзор“ извършва текущ надзор за законосъобразност върху дейността на пенсионноосигурителните дружества, фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, фондовете за извършване на плащания и върху дейността на банките - попечители по КСО. Текущ надзор при поднадзорните лица се осъществява, както дистанционно така и чрез проверки на място. Дистанционно се извършват и документални проверки на постъпили жалби на осигурени лица и сигнали от ПОД.

Управление „Осигурителен надзор“ осъществява дистанционен надзор на база на финансови отчети и справки за дейността на пенсионноосигурителните дружества, управляваните от тях ФДПО, ФИП и на банките-попечители със следната периодичност на представяне:

- ежедневно - за дейността на ФДПО, ФИП и банките - попечители;
- периодично - месечно, тримесечно и годишно - за дейността на ПОД, ФДПО и ФИП.

Ежедневен надзор

На базата на ежедневно получаваните от ПОД и от банките-попечители справки за дейността на фондовете, през 2023 г. са извършени общо 12 400 ежедневни проверки на получената информация за дейността на ФДПО, ФИП и на банките - попечители. При тези проверки се следи за законосъобразността на сключените сделки с активите на пенсионните фондове, в т.ч. спазването на законовите ограничения, на забраните при инвестиране на активите на фондовете, на притежаваните инвестиции в един емитент, на начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване от ПОД и по регистрите на банките - попечители. При осъществявания ежедневен надзор се следи и за правилното

отчисляване на инвестиционната такса и удържката от всяка осигурителна вноска във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, изменението на стойността на нетните активи, правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, както и правилното изчисляване на стойността на един дял. По отношение на фондовете за извършване на плащания се следи и за правилното отчисляване на таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО. Резултатите от ежедневия надзор се отразяват в ежедневни отчети, в аналитични месечни доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него ФДПО и ФИП, така и ad-hoc в доклади и докладни записки.

Периодичен надзор

През 2023 г. са извършени 130 проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД и 650 проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове.

На база информацията от финансовите отчети и справки са изчислени и съблюдавани нормативните показатели за дейността на ПОД и управляваните от тях фондове, чрез които ежемесечно се следи за законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Нормативно определените показатели са граница на платежоспособност, ликвидност на ПОД и на фондовете, резерв за гарантиране на минималната доходност за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и резерв за гарантиране на brutните вноски (за универсалните пенсионни фондове). Ежемесечно са анализирани ръстът на активите и на осигурените лица във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, инвестициите и доходността на фондовете, отчислената инвестиционна такса за ПОД от доброволните пенсионни фондове (ДПФ), доброволните пенсионни фондове по професионални схеми (ДПФПС), такса управление от осигурителните вноски на ДПФ и ДПФПС, както и ръста на активите и инвестициите във фондовете за извършване на плащания. На база информацията от годишните отчети и справки през периода са изчислени и анализирани и общите финансови показатели. Тези показатели са свързани, както с дейността на ПОД - собствен капитал, активи, приходи и разходи на ПОД, така и с дейността на фондовете - активи, участници, инвестиции и доход на фондовете.

През годината е изготвен доклад, обобщаващ изразените мнения в докладите на съвместните одитори на финансовите отчети на ПОД и на управляваните фондове за годината, завършваща на 31.12.2022 г. и техните констатации, съгласно издадените от тях доклади за договорени процедури във връзка с проверката по реда на чл. 187, ал. 3, т. 2 от КСО. На база констатациите на одиторите и извършените допълнителни проверки е изпратено писмо до двете одиторски дружества, извършили проверка и заверка на ГФО на едно ПОД във връзка с установени грешни, както и липсващи констатации. Изготвен е и доклад, обобщаващ констатациите на одиторите на ПОД, съгласно издадените от тях доклади за договорени процедури във връзка с изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО за проверка на съответствието на системата за управление с изискванията на КСО и актовете по прилагането му. На база констатациите на одиторите не се наложи предприемането на надзорни действия.

През отчетната година бяха извършени анализи на представените от ПОД собствени оценки на риска, съгласно изискванията на чл. 123е², ал. 1 от КСО. Резултатите са обективирани в доклад. Във връзка с направените констатации в доклада на пет ПОД са дадени препоръки за разширяване на информацията в него. Също така на две дружества е обърнато внимание за осигуряване техническото подаване на годишния отчет за дейността по прилагане на документите по чл. 123е, ал 4 в нормативно определения срок.

През отчетния период отново бяха извършени междинни изчисления на постигнатата от ФДПО доходност към произволни дати с цел определяне на риска от непостигане на минималната доходност и рисковете по отношение на нейното покриване съгласно нормативните изисквания.

Във връзка с осъществявания надзор и при следване правилата за сътрудничество и координация с компетентните административни звена в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през периода са изготвени 15 доклада относно инвестирани средства на ФДПО в обезпечени корпоративни облигации. Извършени са проверки за тяхната законосъобразност по отношение приложимите разпоредби на чл. 176, 177а и 178 от КСО, при които не са установени нарушения. В тази връзка през периода до дружествата са изпращани писма с искане на допълнителна информация и документи (копия на документи за вземането на решение, очаквания и прогнози за развитието на емитента и др.) относно инвестирани средства на управлявани от тях фондове в няколко емисии обезпечени корпоративни облигации. На база представените писма са изготвяни доклади, в които е констатирано, че на база представената информация и анализ на основни показатели за кредитоспособност на емитентите, очакванията на дружествата са, че емитентите ще могат да изпълняват задълженията си.

През 2023 г. са извършени проверки за спазване на изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания на представените от ПОД пазарни оценки за част от притежаваните от ФДПО инвестиционни имоти, като към края на всяко тримесечие резултатите от проверките са отразени в доклади, при извършените проверки не са установени нарушения.

През отчетния период отново се извършиха проверки за наличие на групи по смисъла на КСО и спазване на количествените ограничения по отношение на емитентите, представени в инвестиционните портфейли на фондовете, управлявани от четири ПОД. Резултатите от проверките са обективирани в доклади, видно от които не са установени нарушения на КСО.

През периода продължи да се анализира на месечна база представяната в Комисията информация от три дружества във връзка с осъществяване на засилен мониторинг върху лихвите за забава на просрочените вземания, на управляваните от тях фондове, свързани с притежавани облигационни емисии и с отдавани под наем инвестиционни имоти. Резултатите

от извършваните анализи са обективирани в доклади, с предложения за ефективни надзорни действия и мерки.

През 2023 г. са прегледани изпратените от Националния статистически институт за съгласуване проекти на годишни отчети на ПОД и на управляваните от тях фондове за 2023 г. При прегледа им бяха констатирани някои несъответствия във връзка с което са дадени бележки и предложения.

Мониторинг на интернет страниците на ПОД

Във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на Комисията за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества през периода бяха извършени ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД, включително за спазване на изискването за публикуване на информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови активи съгласно чл. 180, ал. 1 от КСО. През разглеждания период е извършена проверка на интернет страниците на всички ПОД относно публикуването на одитираните годишни финансови отчети и останалата изискуема информация, съгласно чл. 190, ал. 2 от КСО. При проверките не са констатирани несъответствия или пропуски, които да налагат предприемане на надзорни мерки.

9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица

През 2023 г., с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на отдел „Надзор на предприятия за колективно инвестиране“ лица, съдържанието на представените в Комисията финансови отчети, както и на друга регулирана информация се анализира и обективира в доклади, които се изготвят от експертите, съобразно вътрешно разпределение на дружествата в звеното. През 2023 г. са изготвени общо 20 доклада, в които са отразени резултатите от осъществявания дистанционен надзор върху дейността на УД, ЛУАИФ и управляваните от тях предприятия за колективно инвестиране по отношение на извършени проверки на представените тримесечни отчети. В докладите са обективирани резултатите от извършените дистанционни проверки на регулярно постъпващата и допълнително изискана информация през съответния период.

За 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 131 (сто тридесет и един) аналитични доклада на база получени в Комисията тримесечни справки и отчети от застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Започната е подготовката на още аналитични доклади, които към края на март 2024 г. не са финализирани.

Освен това от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени два доклада съгласно обобщените индивидуални данни от справките и отчетите на застрахователните брокери, които са извършвали пре/застрахователно посредническа дейност през отчетния период, към 31.12.2022 г. и към 30.06.2023 г., като общия брой изготвени аналитични доклади от управлението за 2023 г. е 133.

Резултатите от извършените проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД, и проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на

управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове са отразени в доклади. През разглеждания период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 130 месечни и годишни аналитични доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него фондове, както и 12 месечни обобщени аналитични доклада и 1 годишен обобщен доклад.

10. Установени административни нарушения

В резултат на осъществявания дистанционен надзор и извършваните проверки на място, през 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са съставени общо 208 броя АУАН, с които са установени 263 административни нарушения, производствата по които са от компетентността на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“. Броят на съставените актове е под заложените прогнозни стойности, поради което за следващия програмен период е направено намаляване на показателите по тази точка.

През 2023 г. са съставени 213 (двеста и тринадесет) акта за установяване на административни нарушения относно неспазени нормативни разпоредби от поднадзорните лица в управление „Застрахователен надзор“, с които са констатирани 277 (двеста седемдесет и седем) административни нарушения. Видно от данните, изпълнена е заложената прогноза от 200 акта за установяване на административни нарушения за цялата 2023 г.

В резултат на установени нарушения на разпоредбите на КСО, през отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са съставени и връчени 6 (шест) акта за установяване на административни нарушения, с които са установени общо 7 (седем) нарушения на разпоредбите на КСО. През отчетния период са издадени 7 (седем) резолюции за прекратяване на административно наказателни производства, като една от резолюциите е по АУАН съставен през 2022 г.

11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН

Съгласно Вътрешни правила за администриране на приходите на Комисията, считано от 03.04.2023 г. звено „Събиране на приходи“ осъществява дейностите по събиране на вземанията на Комисията, произтичащи от таксите по чл. 27, ал. 1 от ЗКФН, влезлите в сила наказателни постановления, постановления за изпълнение на задължения, породени от изпълнителните основания по чл. 268 от Административнопроцесуалния кодекс, присъдените юрисконсултски възнаграждения, приходи от лихви и от други източници и дейности.

През отчетния период, от звено „Събиране на приходи“ са изготвени и изпратени 155 (сто петдесет и пет) покани за доброволно изпълнение до поднадзорни на Комисията лица, във връзка с неплатени глоби, имуществени санкции, присъдени юрисконсултски възнаграждения и законни лихви.

Във връзка със събиране на неплатени годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор и лихви за забава върху тях, до задължените поднадзорни лица са изпращани напомнителни писма и електронни съобщения. През 2023 г. са образувани 164 (сто шестдесет и четири) административни производства за установяване на публични вземания за дължими годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор.

В съответствие с действащите вътрешни правила за администриране на приходите на Комисията, звено „Събиране на приходи“ предприема действия за събиране на вземанията на Комисията, като осъществява постоянен мониторинг и комуникация с поднадзорните лица. Засилено се прилагат мерки и действия за доброволно изпълнение на задълженията.

Спрямо поднадзорните лица, които съзнателно избягват плащане на задълженията си към Комисията, съобразно размера и възрастта на дълга - с приоритет задълженията с изтичащи давностни срокове и в големи размери, се предприемат действия по откриване на административни производства за установяване на публичните вземания, снабдяване с изпълнителни листове и предявяване на вземанията за принудително събиране от публичен изпълнител и/или частен съдебен изпълнител.

12. Наложени административни наказания с наказателни постановления (НП)

През 2023 г. от заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са издадени 86 наказателни постановления, с които са наложени санкции във връзка с 97 извършени административни нарушения. Броят издадени наказателни постановления е значително под прогнозирания такъв, тъй като през 2023 г. са образувани по-малко на брой административнонаказателни производства, а и значителна част от образуваните са приключили със сключване на споразумение. Предвид това е намалена и стойността на очакваните издавани НП.

През цялата 2023 г. са издадени 152 (сто петдесет и две) наказателни постановления от заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, при предвидени 150 броя НП за цялата 2023 г. Сключените споразумения по чл. 58г от ЗАНН са 26 (двадесет и шест), а издадените предупреждения по чл. 28 от ЗАНН са 7 (седем). Заложените в прогнозата за 2023 г. стойности са съответно 20 бр. и 10 бр.

През отчетния период на 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ не са издавани наказателни постановления НП.. През отчетния период са влезли в сила и са оповестени на електронната страница на Комисията 9 броя НП, като всички НП са издадени от предходни години, същите са били обжалвани пред компетентния съд, потвърдени са и са влезли в сила през 2023 г.

13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу наказателни постановления, резолюции за прекратяване и предупреждения

През 2023 г. са постъпили по-малко на брой жалби срещу наказателни постановления, тъй като от една страна е по-малък общият брой на образувани административнонаказателни производства, а от друга – съществена част от НП се заплащат от нарушителите в рамките на 14-дневен срок от получаването им с оглед използване на законовата възможност това да стане в намален размер, а именно – 80% от наложеното административно наказание.

През 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 36 жалби срещу наказателни постановления.

През отчетния период от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 53 (петдесет и три) становища по жалби срещу наказателни постановления, поради което може да се приеме, че е налице незначително неизпълнение на прогнозата за 60 становища по жалби срещу НП за цялата 2023 г.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ не са изготвени становища по жалби срещу издадени наказателни постановления.

14. Изготвени решения за прилагане на принудителна административна мярка

От управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през 2023 г. са изготвени 15 броя решения за прилагане на принудителна административна мярка.

През 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 35 (тридесет и пет) решения за прилагане на принудителни административни мерки при общо заложени 10 бр. решения за прилагане на ПАМ.

Следва да бъде посочено, че отчетеният по-голям брой на решенията за прилагане на ПАМ през 2023 г. основно се дължи на обстоятелството, че част от поднадзорните лица не са представили в Комисията годишните и тримесечните си отчети, справки и доклади в изискуемите срокове, което в голяма степен се дължи на въведените съществени нормативни промени в отчетността на застрахователите, считано от 01.01.2023 г.

През отчетната година от управление „Осигурителен надзор“ са приложени 2 броя принудителни административни мерки спрямо две пенсионноосигурителни дружества. С едната от приложените ПАМ пенсионноосигурителното дружество следва да изпълни задължения по Наредба № 3 от 24.09.2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, а с другата ПАМ пенсионноосигурителното дружество следва да изплати средства натрупани по индивидуалните партии на едно осигурено лице. Принудителните административни мерки са изпълнени от пенсионноосигурителните дружества в определените срокове.

15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели

През 2023 г. в съответствие с „Единна методология на Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС и Комисията за финансов надзор за оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм на сектори „Инвестиционна дейност“, „Животозастраховане“ и „Доброволно пенсионно осигуряване“ е изготвената оценката на риска от ИП/ФТ на 34 броя небанкови ИП, 29 броя УД и 13 броя ЛУАИФ. На тази база е изготвен годишен план за 2023 г. за осъществяване на специализиран надзор върху инвестиционни посредници, управляващи дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове по прилагане на мерките за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

През 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 11 броя доклада, свързани с риск базирани надзор. В резултат на проведената процедура по подбор съгласно утвърдена със Заповед от 13.05.2021 г. „Методология за подбор на преглед на финансовите отчети на публични дружества, други емитенти на ценни книжа и дружества със специална инвестиционна цел, основана на смесен модел, при който се въвежда подход на риск базиран надзор, съчетан с подход на извадка и ротация“, са определени 48 дружества. През 2023 г. е извършена проверка на годишните финансови отчети за 2022 г. (индивидуални

и консолидирани) на тези дружества относно спазването на „Общите европейски приоритети на „Европейския орган за ценни книжа (ЕОЦКП) за прилагане за годишните финансови отчети за 2022 г.“ (Приоритетите) и доколко извършените оповестявания във финансовите отчети, изготвени съгласно Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) съответстват на Приоритетите.

За целите на надзорната дейност на управление „Застрахователен надзор“ през 2023 г. са изготвени три доклада за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица за включването им в годишната план програма за проверки на място през 2023 г., както следва:

✓ на база прилагането на Вътрешните правила относно системата от критерии за определяне на застрахователни дружества и застрахователни групи, са предложени за одобрение с доклад 10 проверки на застрахователни дружества, от тях 6 броя тематични и 4 броя общи (комплексни);

✓ на база резултатите от прилагането на Процедурата по система от рискови критерии за проверка на място на застрахователни посредници, с доклад са предложени за одобрение 40 застрахователни брокери и 7 застрахователни агенти за включване в Годишния план за проверки на място през 2023 г.

✓ на база резултатите от прилагането на Наръчник за риск базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма за застрахователния пазар са одобрени и включени в годишния план за проверки на място: 6 застрахователи и 8 застрахователни брокери, извършващи дейност по животозастраховане.

Изготвени са и 24 надзорни доклада за оценка на риска на застрахователите, съответно презастрахователите със седалище в Р. България. През първата половина на 2024 г. се предвижда финализиране на останалите 10 доклада за оценка на риска.

В съответствие с Наръчника за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях ФДПО, всяко тримесечие дирекция „Осигурителен надзор“ извършва комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели на всяко ПОД и управляваните от него фондове, въз основа на която се определя рисковия профил на дружествата. През 2023 г. са извършени общо 4 комплексни оценки на рисковия профил на всяко дружество, като в началото на годината е изготвена Годишната програма за осъществяване на проверки на място в пенсионноосигурителните дружества от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2023 г.

Във връзка с изготвяне на рисков профил на всяко ПОД, съгласно Наръчника за риск базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: Осигурителен надзор от всички дружества беше изисквана информация - попълване на въпросник за самооценка и формуляр за статистическа информация. Представената информация беше анализирана и въз основа на нея беше изготвена годишна програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2023 г.

16. Извършване на проверки на място

През 2023 г. са извършени общо от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ 15 броя проверки на място. Откритите и неприключени проверки на място през 2023 г. ще бъдат отчетени след тяхното приключване.

През 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени общо 48 (двадесет и седем) проверки на поднадзорни лица, от заложените 68 бр.

16.1. общи планови

През 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ за спазването на изискванията на КЗ и подзаконовите нормативни актове са извършени общо 24 общи планови проверки, както следва:

- 3 проверки на застрахователи от заложените 4 бр.;
- 28 проверки на място на застрахователни посредници от заложените 47 бр.

Същевременно, в изпълнение на годишния план за проверки на място по спазването на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма са извършени:

- 3 проверки на застрахователи от заложените 3 бр.;
- 7 проверки на застрахователни брокери от заложените 8 бр.

В изпълнение на Годишната програма за осъществяване на проверки на място в пенсионноосигурителните дружества и в банките-попечители през 2023 г. (за спазване на законодателството в областта на допълнителното пенсионно осигуряване) от управление „Осигурителен надзор“ са стартирали 3 общи проверки на място. При общите проверки се следи за спазването на разпоредбите на КСО и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му във връзка с осъществяването на цялостната дейност на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. Две от проверките са приключили и на представляващите дружествата са връчени КП с дадени препоръки за подобряване на дейността.

16.2 тематични проверки

През 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени 6 тематични проверки на застрахователи, от заложените 6 бр. През 2023 г. е извършена 1 съвместна тематична проверка с Европейски надзорен орган.

Изпълнението на заложените планови проверки на място се предвижда да бъде реализирано с изготвянето на докладите за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица, с цел включването им в годишната план програма за проверки на място през 2024 г.

В началото на отчетната година е връчен констативен протокол от приключилата в края на 2022 г. тематична проверка. При проверката не са установени нарушения. Във връзка с извършената тематична проверка на дружеството са дадени 26 препоръки за подобряване на дейността.

В изпълнение на заложеното в Годишната програма на управление „Осигурителен надзор“ за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2023 г. е открита и извършена 1 проверка на място, при която е проследено спазването на изискванията на нормативните актове, уреждащи мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

През отчетната година са изготвяни доклади въз основа на извършени анализи на предприети от ПОД действия по изпълнение на дадени препоръки при извършени проверки на място. В резултат на извършените анализи през годината са изпращани писма до дружествата, с които са изисквани допълнителни документи и информация.

17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица

През 2023 г. управление „Застрахователен надзор“ е изготвило 4 тримесечни анализа за състоянието на застрахователния пазар в България във връзка с изискването на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

За целите на Годишния отчет за дейността на Комисията за 2022 г. е изготвен и анализ на участниците на застрахователния сектор през 2022 г.

Изготвени са 4 прегледа на рисковете на застрахователния пазар в България, които представят текущото състояние и тенденциите в развитието на застрахователния пазар у нас. За тази цел, следвайки методологията на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA), са конструирани показатели, групирани в няколко основни категории рискове, на които са изложени застрахователите у нас. На база на наличната количествена информация по Платежоспособност II, конструираните времеви редове за показателите служат като инструментариум за постоянен мониторинг на основните тенденции на развитие на застрахователния пазар в България. При изготвянето на анализа на рисковете е извършвана експертна оценка на базата на допълнителна информация и данни.

През м. юни е изготвен и тематичен анализ за влиянието от потенциално намаляване на кредитните рейтинги на емисии корпоративни облигации в инвестиционните портфейли на застрахователните и презастрахователните дружества със седалище в България по методология, представена на членовете на Комитета по риск и финансова стабилност (Risk and Financial Stability Committee, RFSC) към EIOPA.

Така, през 2023 г. са извършени общо 10 (десет) анализа за застрахователния пазар в България, което е преизпълнение на заложения целевия показател от 9 анализа за годината.

18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.

18.1 изготвяне на становища и/или отговори по жалби

Съгласно чл. 17а, ал.2 от ЗКФН, членът на Комисията разглежда жалби и сигнали, свързани с поднадзорни на Комисията лица. В бюджета за 2023 г. са заложен да постъпят 1300 жалби на потребители. Реално постъпилите в Комисията жалби за 2023 г. са 1122 броя.

Наблюдава се лек спад в броя на постъпилите жалби, което е следствие от дисциплинирането на пазара и повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги.

18.2 изготвяне на отговори по запитвания и сигнали

В резултат постъпили запитвания и сигнали от граждани, юридически лица, както и от различни институции и организации от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 272 броя отговори.

Исканията/запитванията са постъпили в Комисията от асоциации, външни организации, поднадзорни и др. лица, включително чуждестранни, като всяко едно от тях е анализирано и са предприети необходимите действия с оглед систематизиране на информацията, необходима за изготвяне на отговор до лицата.

В преобладаващата си част, постъпилите жалби, сигнали и запитвания са свързани с въпроси от участници в масовата приватизация, такива свързани с приложното поле на ЗППЦК и актовете по прилагането му или касаят сигнали за нарушения на действащото законодателство, както и искания от правоохранителните органи. Запитвания за притежавани акции от физически или юридически лица, както и запитвания, свързани с публичния статут на вписани в регистъра на Комисията дружества. Значителна част от отговорите по запитвания са изготвяни съвместно от експерти, както от различните отдели в дирекцията, така и съвместно с експерти от други звена и дирекции в Комисията.

От управление „Осигурителен надзор“ са извършени проверки по документи на получените през годината сигнали от пенсионноосигурителни дружества основно във връзка с прехвърляне на средства на осигурени лица от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване. През 2023 г. в управление „Осигурителен надзор“ са постъпили и жалби от осигурени лица и един сигнал срещу поднадзорно лице. Във връзка с постъпилите жалби от страна на служителите в дирекция „Осигурителен надзор“ са извършени проверки с цел изясняване на всички факти и обстоятелства, относими към конкретните случаи и в срок са изготвени становища по всяка от жалбите. През годината са обработени общо 51 сигнала и жалби.

18.3 изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи

През отчетния период не са изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи.

18.4 жалби по административен ред

През отчетния период са постъпили 3 жалби по административен ред, съответно са изготвени отговори по тях.

19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub

19.1 Консултации в Innovation hub

За отчетния период са заложили 5 броя, но са изпълнени 2, тъй като през 2023 г. са постъпили само 2 запитвания.

19.2 Участие във форуми и срещи

През 2023 г. се проведе обучение на теми, свързани с противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма за членове на Асоциацията на застрахователните брокери в България, което бе водено съвместно от представители на Комисията и САД „Финансово разузнаване“ – ДАНС. Лектори от страна на Комисията бяха и служители на управление „НИД“. В допълнение, изготвените презентационни материали са публикувани на онлайн платформата Moodle за сведения на поднадзорните на Комисията лица, които попадат в обхвата на лицата по чл. 4 от ЗМИП.

За 2023 г. са заложили 4 участия във форуми и срещи, а са отчетени 22, както и 1 национална инициатива Силата на младия инвеститор - организирана и реализирана самостоятелно от дирекция АЖП през Министерство на образованието. Обучението е проведено онлайн, в рамките на един ден (06.06.2023 г.). В обучението се включиха 229 ученика от прогимназиалните класове на 19 училища с икономически профил.

- ✓ Fintech Summit – конференция на Капитал;
- ✓ сесии на MISC, PTSC and SMSC for the ESMA work on the DLT pilot;
- ✓ он-лайн работна среща на Task Force група Crypto assets към ESMA;
- ✓ 3 срещи на работната група по Joint Committee Sub-Committee on Consumer Protection and Financial Innovation (JC SC CPFI);
- ✓ 2 срещи на работната група DFSC;
- ✓ обучение на Digital Financial Academy;
- ✓ обучение на „Зелен център“ във връзка с устойчивите финанси и прилагане на Регламента за таксономия и разкриване на информация от финансови и нефинансови институции;
- ✓ JC SC DOR – експертна работа по работната група;
- ✓ среща на групата на високо равнище HLGO DORA и изготвена презентация с основните моменти, роли и произтичащи ангажименти за Комисията;
- ✓ 4 срещи на работната група на Европейския форум на фасилитаторите на иновации EFIF;
- ✓ среща на европейско ниво за разработването на European Blockchain Sandbox;
- ✓ първи онлайн семинар Въведение в европейската блокчейн регулаторна пясъчна среда (European Blockchain Regulatory Sandbox) за регулатори в партньорство с Bird & Bird;
- ✓ семинар Закон за изкуствения интелект, 21-22 юни 2023 г.;
- ✓ среща Цифров час;
- ✓ срещи на Комитета за дигитални финанси и иновации;
- ✓ онлайн курс Training on EU Market in Crypto Assets Regulation (MiCA): Current trends, legislative and regulatory responses in the EU;
- ✓ национална инициатива Силата на младия инвеститор.

Отчетеният ръст спрямо бюджета се дължи на активното участие на експерти от дирекцията в много на брой срещи, организирани от европейските органи, както и на продължението на инициативата „Силата на младия инвеститор“.

19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации

По този показател за 2023 г. са отчетени общо 14 консултации по проучване на пазара на финансовите иновации, които включват 8 попълнени въпросника, множество коментари по документи, материали и публикации на сайта на Комисията, както следва:

- ✓ въпросник за ОИСП в частта, касаеща финансовите иновации
- ✓ отговори по Въпросник на ESMA относно MiCA с тема Existing national frameworks for CASPs and transitional measures, попълнен въпросник - Survey for OECD Project on Leveraging digitalisation for risk prevention and mitigation in the insurance sector;

✓ работа върху въпросник на ЕЮРА по предложението за регламента за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект /проект на докладна и въпросник към поднадзорните лица;

✓ изготвен въпросник за прилагане на Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) №1060/2009, (ЕС) №648/2012, (ЕС) №600/2014, (ЕС) №909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (DORA, Регламент (ЕС) 2022/2554);

✓ попълване на въпросник на Европейския форум на фасилитаторите за регулаторния/надзорен режим по отношение на MAGs и BigTech;

✓ попълване на въпросник DFSC: The progress on MiCA preparations;

✓ въпросник свързан с използването на изкуствен интелект;

✓ изготвяне и изпращане към поднадзорните лица на въпросник относно приложението на DORA;

✓ предложение за сформирание на работна група за изразяване становище относно приложимостта на Препоръка Б на Препоръка ЕССР/2021/17 и попълване на въпросник Recommendation ESRB/2021/17 on a pan-European systemic cyber incident coordination framework for relevant authorities;

✓ редактиране по проекта на регламент DORA;

✓ коментари по MiCA;

✓ публикувана новина относно възможността за участие на финтех компании в първия кохорт, организиран от European Blockchain Sandbox;

✓ изготвени информационни материали за въвеждането на Регламент (ЕС) 2022/858 относно пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър (РТДР);

✓ актуализиране секцията Иновационен център на страницата на Комисията изготвени клипове за страницата на Комисията за: DLT, MiCA, Подаване на жалби, Инвестиране в КИС, Застраховка ГО, ДПО, Инфлация и материал относно Използване на застрахователни услуги.

Отчетеният ръст се дължи на нарастващия брой въпросници от европейските органи, попълнени от експертите в дирекцията, както и изготвени извънредни материали по теми, касаещи финансовите иновации.

20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица

Изготвят се периодични анализи и доклади за финансовите пазари, включително за международната среда. В бюджета за 2023 г. са заложи общо 34 анализа и доклада, като през 2023 г. са изготвени 35, както следва:

✓ 12 месечни анализа на международната среда;

✓ 4 тримесечни прегледа на рисковете на небанковия финансов сектор;

✓ Анализ на външната среда;

✓ Обзор на секторната активност в България;

✓ Преглед на рисковете и основни тенденции на пазара;

✓ Обзор на небанковия финансов сектор в България;

- ✓ Анализ на участниците на капиталовия пазар;
- ✓ Анализ на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор за 2023 за целите на Годишния отчет на Комисията;
- ✓ Детайлен анализ на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор за 2023 спрямо 2022 г. за вътрешни цели;
- ✓ Доклад за идентифициране на значими за небанковия финансов сектор групи и финансови конгломерати на база на консолидирани/агрегирани финансови отчети към 31.12.2022 г.;
- ✓ Отчет за работата на Комисията в органите и структурите на Европейския съвет за системен риск (ESRB);
- ✓ Доклад за значимите финансови институции в небанковия финансов сектор в България;
- ✓ 4 тримесечни анализа на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор;
- ✓ Годишна статистика на капиталовия пазар;
- ✓ 4 тримесечни отчета за дейността на Дирекция АЖП.

През 2023 г. по отношение на застрахователния сектор са публикувани 14 бр. пазарни статистики за:

- ✓ застрахователния пазар въз основа на периодичните справки и отчети, представени в Комисията от застрахователните и презастрахователните предприятия;
- ✓ максимален размер на техническата лихва за изчисление на премиите и резервите;
- ✓ годишни данни за стойността и броя на изплатените и предявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите, включително по рискови групи;
- ✓ дейността на застрахователните брокери, действащи в Република България през 2022 г. и през първото полугодие на 2023 г.

Във връзка с утвърдената практика и календара за оповестяване на надзорна информация за осигурителния пазар през 2023 г. от управление „Осигурителен надзор” е изготвена и публикувана на електронната страница на Комисията следната статистическа информация, необходима за извършване на анализ и оценка на дейността на поднадзорните лица:

- ✓ предварителни резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2022 г.;
- ✓ окончателни резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2022 г.;
- ✓ резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото, второто и третото тримесечия на 2023 г.;
- ✓ предварителни данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2022 г. по пол и възраст;
- ✓ окончателни данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2022 г. по пол и възраст;

✓ данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.03.2023 г., към 30.06.2023 г. и към 30.09.2023 г. по пол и възраст;

✓ резултати от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за четвъртото тримесечие за 2022 г., за първото тримесечие на 2023 г., за второто тримесечие и за полугодieto на 2023 г., за третото тримесечие и за деветмесечието на 2023 г.;

✓ данни за служебно разпределените лица във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване през 2022 г.;

✓ годишната доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 2022 г.;

✓ данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 24 – месечния период, изтичащ на 31.12.2022 г., на 31.03.2023 г., на 30.06.2023 г. и на 30.09.2023 г.;

✓ информация за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2022 г.

21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници

21.1 Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества

Съгласно ЗВПКИИП, ИП с пълен лиценз са длъжни веднъж годишно да изготвят плановете за възстановяване и да ги предоставят за преглед и становище в Комисията. Плановете за възстановяване се разглеждат и от Дирекция АЖП, като се изготвят становища относно съществуващи пречки при евентуално реструктуриране. Становищата се насочват към НИД за изготвяне на единен отговор към ИП. Целевата стойност по този показател за 2023 г. е изпълнена.

21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране

Съгласно чл. 14 от ЗВПКИИП, Комисията като орган за реструктуриране по чл.2, ал.1 и чл.3 ал.1 от същият закон приема план за реструктуриране по отношение на всяка институция, която не е част от група, подлежаща на надзор на консолидирана основа. Планът се изготвя от органа по реструктуриране. Целевата стойност по този показател за 2023 г. е изпълнена.

21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП

Съгласно чл. 139, ал. 2 от ЗВПКИИП във връзка с чл. 10 от Делегиран регламент 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 година за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането, Комисията следва да определи индивидуалните годишни вноски на всеки посредник с пълен лиценз във Фонда за реструктуриране на инвестиционните посредници. Вноски се определят веднъж годишно, в срок до 30 април на съответната година.

Съобразно срока, са определени индивидуалните годишни вноски за 2023 г. на 19-те инвестиционни посредници. Заложената стойност отговаря на отчетената такава.

22. Периодично отчитане дейността на КФН

През 2023 г. Комисията изготви две свои издания – Бюлетин на Комисията (12 ежемесечни броя) и Годишен отчет на Комисията за финансов надзор за 2022 г., който обобщава дейността на институцията и отразява състоянието на небанковия финансов сектор в България през 2022 г.

В бюлетина на Комисията се предлага обобщена информация за дейността на Комисията по месеци – нормативна и надзорна, дава се информация за всички решения на Комисията, решенията на членовете на Комисията и всичките вписвания през месеца. Бюлетинът се издава в електронен вариант в средата на всеки месец, като обобщава информацията за предходния месец и се публикува на официалната страница на Комисията.

23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор

23.1 Проведени семинари

През отчетния период са проведени два семинара относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор, организирани от Комисията. През отчетния период служители от управление „Осигурителен надзор“ взеха участие в XXI-то издание на образователната програма за ученици „Небанковият финансов сектор в България“ с партньорството на Министерството на образованието и науката и фондация „Атанас Буров“.

23.2 Изготвени информационни образователни материали

Включени са изготвените 8 образователни клипа, касаещи DLT, MICA, Подаване на жалби, Инвестиране в КИС, Застраховка ГО, ДПО, Инфлация, материал относно Използване на застрахователни услуги, както и националното обучение „Силата на младия инвеститор“.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията за данните по показателите за изпълнение е налична от регистрите на Комисията, както и от тримесечните отчети за дейността на управления „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

4700.01.01 Бюджетна програма „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР.” <i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност	Брой	25	55
1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконовни нормативни актове	Брой	8	10
1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба	Брой	7	5

1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи	Брой	10	40
2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации	Брой	182	174
2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	8	9
2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	78	70
2.3 Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB	Брой	66	39
2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие	Брой	30	116
3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници	Брой	38	63
3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС	Брой	8	35
3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции	Брой	30	28
4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС	Брой	790	869
4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	200	217
4.2. Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС	Брой	500	568
4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни	Брой	90	92
5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането	Брой	21	26
6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензи, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.	Брой	1534	2150

6.1. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения	Брой	794	1344
6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим	Брой	45	22
6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт	Брой	533	927
6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;	Брой		62
6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България	Брой		865
6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания	Брой	152	186
6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент	Брой	2	2
6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове	Брой	8	8
7. Вписване в регистрите на КФН	Брой	18538	18516
7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри	Брой	1302	1350
7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН	Брой	17236	17166
8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	48906	47663
9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	443	296
10. Установени административни нарушения	Брой	645	549
11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН	Брой	170	319
12. Наложени административни наказания с наказателни постановления (НП)	Брой	450	406
13. Наложени административни наказания със споразумения	Брой		190
13.1. Мотивирани постановления по чл. 58г, ал. 13 от ЗАНН	Брой		6
13.2. Предупреждения по чл. 28 от ЗАНН	Брой		61
13.3. Резолюции за прекратяване по чл. 54 от ЗАНН (РП)	Брой		34

13.4. Изготвени становища по постъпили жалби срещу НП, РП и предупреждения	Брой	216	89
14. Изготвени решения за прилагане на ПАМ	Брой	140	52
15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели	Брой	149	118
16. Извършване на проверки на място	Брой	108	67
17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица	Брой	9	45
18. Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации	Брой	1604	1352
19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub	Брой	11	38
19.1 Консултации в Innovation hub	Брой	5	2
19.2 Участие във форуми и срещи	Брой	4	22
19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации	Брой	2	14
20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	69	40
21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници	Брой	72	57
21.1. Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници	Брой	36	21
21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране	Брой	18	17
21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП	Брой	18	19
22. Периодично отчитане дейността на КФН	Брой	13	13
23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор	Брой	9	11
23.1 Проведени семинари	Брой	2	2
23.2 Изготвени информационни образователни материали	Брой	7	9

г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

За периода, при изпълнението на поставените цели не са идентифицирани фактори и причини, влияещи върху неизпълнението им.

д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	4700.01.01 Бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	21 859 200	21 859 200	25 347 164
	Персонал	15 298 200	15 561 200	15 660 055
	Издръжка	6 046 500	5 783 500	5 947 340
	Капиталови разходи	514 500	514 500	3 739 769
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	21 859 200	21 859 200	21 763 182
	Персонал	15 298 200	15 561 200	15 559 779
	Издръжка	6 046 500	5 783 500	5 769 881
	Капиталови разходи	514 500	514 500	433 522
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	3 583 982
	Персонал			100 276
	Издръжка			177 459
	Капиталови разходи			3 306 247
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	21 859 200	21 859 200	21 763 182
	Общо разходи (I+II+III):	21 859 200	21 859 200	25 347 164
	Численост на щатния персонал	265	265	240
	Численост на извънщатния персонал	2	2	2

е) Отговорност за изпълнение на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от председателя на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите, члена на Комисията и ръководителите на структурните звена.

Отговорността на дирекциите, които участват в изпълнението на целите на програмата, е регламентирана в ЗКФН и Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО АТАНАСОВ